

DE STER

Juni 1982
82ste jaargang
Nummer 6

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles Didier, George P. Lee, F. Enzo Busche.

Redactie kerkelijke tijdschriften: Larry Hiller, hoofdredacteur; Carol Moses, redactrice; Heidi Holfeltz, redactrice; Roger Gylling, redacteur.

Redactie De Ster: Henri J. A. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Parkstraat 38, NL-3581 PL Utrecht.

Nieuwsredacteur: George Ph. M. Kraanen, Spoorlaan 15, NL-3721 PA Bilthoven.

INHOUDSOPGAVE

Eerbied. <i>Marion G. Romney</i>	1
Ik heb een vraag. <i>Leland H. Gentry</i>	7
Door het vuur heen geschraagd. <i>Steve Cherry</i>	12
Verheft uw stem. <i>Joe J. Christensen</i>	14
Een brief maakte alles uit. <i>Mary Johansen</i>	21
Mormoonse bowl. <i>Nola Carlson</i>	22
De kijk van de vrouw op het priesterschap. <i>Patricia T. Holland</i>	24
Een getuigenis van het gebed. <i>Susan Tanner Holmes</i>	31
Catherines geloof. <i>Clifford J. en Marsha Romney Stratton</i>	33
Wanneer vrienden in nood verkeren. <i>Ann Edwards-Cannon</i>	37
Vind hen. <i>Royden G. Derrick</i>	40
Overleg goed, wat je uit je leven wilt maken! <i>Spencer W. Kimball</i>	44

KINDERSTER

Van vriend tot vriend. <i>Charles Didier</i>	1
Kamelen en klassen in Somalia. <i>Mary Gehman</i>	3
Apekuren. <i>Roberta Fairall</i>	8

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
Bf. 330 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00.

© 1982 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

EERBIED

President Marion G. Romney
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Mijn woordenboek definieert *eerbied* als „een diep respect vermengd met liefde en toewijding”. Wanneer wij spreken over eerbied met betrekking tot God, nemen deze eerbied en respect, vermengd met liefde en toewijding, de vorm aan van een aanbedende adoratie. Hoe meer iemand God liefheeft, hoe groter zijn eerbied voor Hem zal zijn. In de verschillende vergaderingen van onze kerk, zal onze eerbied in directe verhouding staan tot onze liefde voor God. Ik weet dat er, met enige reden, de nodige opmerkingen zijn geweest over de orde in een aantal van onze vergaderingen. Wij behoren, natuurlijk, allemaal te beseffen dat er ruimte is voor verbetering. Van alle volkeren op aarde, behoren wij, heiligen der laatste dagen, de grootste

liefde voor God te koesteren. Wij dienen Hem méér lief te hebben dan wie dan ook die Hem liefheeft, want onze kennis van God is zoveel groter.

Iemand die grote eerbied voor de Heer koestert, heeft Hem lief, vertrouwt op Hem, bidt tot Hem, bouwt op Hem en wordt door Hem geïnspireerd. Inspiratie van de Heer is altijd beschikbaar geweest, en is ook op dit moment beschikbaar, voor allen die grote eerbied voor Hem koesteren.

Wij weten dat God gebeden verhoort vanwege het feit dat Hij *onze* gebeden heeft verhoord. Hij heeft de *uwe* verhoord en de *mijne* verhoord. Wij weten dat wij met onze moeilijkheden bij Hem kunnen komen en dat wij met begrip en medeleven zullen worden aangehoord.

Wij weten dat wij van God vandaan zijn gekomen, en ons verlangen en onze hoop is om naar Hem terug te keren en gelijk Hem te zijn.

Wat geweldig dat wij deze groten kennen! Het feit dat wij ze kennen doet onze liefde voor God toenemen. En naarmate dat onze liefde toeneemt, neemt ook onze eerbied toe.

Als wij de Heer liefhebben, zullen wij Hem dienen en zijn geboden onderhouden. Het eerste gebod, dat volgens de Heiland de grootste van alle is, luidt: „Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart. . . Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.” Vervolgens voegde Hij eraan toe: „Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.” (Matteüs 22:37, 39-40.)

De wet waarover de Heer sprak, was de wet van Mozes. Met de woorden „de profeten”, bedoelde Hij de geschriften van de profeten van het Oude Testament, die de joden beweerden te eren. Hiermee zei Hij dus, dat als wij de Heer met geheel ons hart liefhebben, en onze naasten als onszelf, wij daarmee alle geboden onderhouden, waaronder, natuurlijk, het eerbiedigen van God.

Wij willen graag dat alle kinderen eerbied koesteren voor het huis van de Heer. Wij kunnen hen echter niet tot deze eerbied bewegen door alleen maar te zeggen dat zij stil moeten zijn. Stil zijn in de kerk is, natuurlijk, iets wat samengaat met eerbied, maar stil zijn is op zich nog geen blijk van eerbied. Wanneer men echter het huis waarin men vergaderd is, erkent als de verblijfplaats van de Heer, van wie men met geheel zijn hart houdt, dan is het niet moeilijk er eerbied voor te koesteren.

U zult zich nog wel herinneren hoe Mozes eerbied onderwezen werd. Toen hij eens de schapen van zijn schoonvader aan het

hoeden was, ging hij op onderzoek uit naar een struik die in brand leek te staan, maar toch niet werd verteerd. Toen hij naderbij kwam, riep de Heer hem toe vanuit de struik, zeggende: „Mozes, Mozes!” „Hier ben ik,” antwoordde Mozes. „Kom niet dichterbij,” zei de Heer. „Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats, waarop gij staat, is heilige grond.” (Exodus 3:1-5.)

Er stond weliswaar geen huis op; er was slechts een struik midden in de woestijn. Het was echter een heilige plaats en moet worden geëerbiedigd omdat de Heer zich daar bevond.

Welnu, het huis van de Heer is de woonplaats van zijn Geest. Als u en ik de Heer dus liefhebben, zullen wij ons niet onbeleefd gedragen in zijn huis. En de kinderen zullen zich evenmin onbeleefd gedragen als zij de Heer met geheel hun hart begrijpen en liefhebben. De ouders hebben de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat hun kinderen dit begrip en deze liefde ontwikkelen. Natuurlijk kunnen de leerkrachten de ouders hierbij helpen.

De Heiland had grote eerbied voor de tempel in Jeruzalem, die Hij het huis zijns Vaders noemde. Hij toonde zijn respect ervoor op een hoogst dramatische wijze. Op een keer, toen „Hij opging naar Jeruzalem, vond Hij in de tempel de verkopers van runderen en schapen en duiven, en de wisselaars, die daar zaten. En Hij maakte een zweep van touw en dreef allen uit de tempel, de schapen en de runderen; en het geld van de wisselaars wierp Hij op de grond en hun tafels keerde Hij om.

En tot de duivenverkopers zeide Hij: Neemt dit alles hier vandaan, maakt het huis mijns Vaders niet tot een verkoophuis.” (Johannes 2:13-16.)

„Als wij de Heer liefhebben, zullen wij eerbied koesteren voor Hem, voor zijn huis, voor het gezin, voor onszelf en voor zijn priesterschap.”

In deze bedeling heeft de Heer opnieuw gewezen op de heiligheid van zijn huis. Toen Hij de heiligen in de begintijd van de kerk opdroeg Hem een huis te bouwen, maakte Hij duidelijk dat zij er eerbied voor moesten hebben, daar Hij er anders niet aanwezig zou zijn.

„En voor zoverre Mijn volk een huis voor Mij bouwt in de naam des Heren, en niets onreins er in toelaat, opdat het niet worde verontreinigd, zal Mijn heerlijkheid er op rusten;

Ja, en Mijn aanwezigheid zal daar zijn, want Ik zal het binnengaan, en alle reinen van harte, die het zullen binnengaan, zullen God zien.

Doch, indien het wordt verontreinigd, zal Ik het niet binnengaan, en zal Mijn heerlijkheid er niet zijn, want Ik wil geen onheilige tempelen binnengaan.” (Leer en Verbonden 97:15-17.)

Welnu, wat betreft de omstandigheden in het gezin, zou ik willen zeggen, dat oneerbiedigheid thuis niet altijd aan de kinderen ligt. Het is gewoonlijk te wijten aan het gedrag van de ouders, aan het feit dat zij er niet in geslaagd zijn hun kinderen op de juiste manier te onderwijzen, of aan het feit dat de ouders bepaalde geboden van de Heer overtreden. Ouders die de Heer werkelijk liefhebben en zijn geboden onderhouden wat betreft de manier waarop zij zich jegens elkaar gedragen, hebben doorgaans eerbied in hun gezin.

Als leden van de kerk is het onze eerste verantwoordelijkheid bij onszelf die liefde voor God te ontwikkelen waardoor wij eerbiedige gevoelens voor Hem gaan koesteren. Wij dienen zijn geboden op zo'n wijze te gehoorzamen, dat onze kinderen erdoor bewogen worden om eerbied te voelen voor het eigen huis en voor het huis van de Heer.

Als wij onze verhouding tot God, onze Vader, goed begrijpen, dan is het ons onmogelijk oneerbiedige gevoelens te koesteren voor onszelf, daar wij onszelf zullen herkennen als zijn nakomelingen, zijn kinderen. Paulus leerde de heiligen van zijn tijd zichzelf te respecteren.

„Weet gij niet,” zei hij, „dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont?”

Zo iemand Gods tempel schendt, God zal hem schenden.” (1 Korintiërs 3:16-17.)

Volgens mij bestaat er waarschijnlijk geen grotere drijfveer voor iemand om zichzelf te eerbiedigen door zijn lichaam, zijn geest en zijn daden rein te houden, dan een begrip van en waardering voor de volledige strekking van de volgende uitspraak van de apostel Johannes:

„Ziet,” zei hij, „welk een liefde ons de Vader heeft gegeven, dat wij kinderen Gods genoemd worden, en wij zijn het (ook). Daarom kent de wereld ons niet, omdat zij Hem niet kent.

Geliefde, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen; (maar) wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.” (1 Johannes 3:1-2.)

Vervolgens beschrijft hij de manier van doen van diegenen die beïnvloed worden door dit verheven denkbeeld:

„En een ieder, die deze hoop op Hem heeft, reinigt zich, gelijk Hij rein is.” (1 Johannes 3:3.)

Met deze woorden houdt Johannes ons een doel voor dat het begrip van hen die de ware God niet kennen, te boven gaat. De belofte dat wanneer wij God zien, wij zullen zijn zoals Hij, zal een aansporing zijn voor iedereen die deze hoop koestert om zich van zonde te reinigen. Deze hoop werkt door in een ieder die deze belofte

gelooft en bevordert een geest van eerbied - eerbied niet alleen voor het eigen wezen, maar ook eerbied voor God en voor het gezin.

Ik wil ook iets opmerken over eerbied voor het priesterschap. Er wordt een voorval beschreven in het Oude Testament, dat het punt dat ik naar voren wil brengen toelicht. Het betreft Davids hou-

was, ging hij liggen om uit te rusten. Toen Davids mannen hem ontdekten, zeiden zij tegen David:

„Dit is de dag, waarvan de Here tot u gezegd heeft: zie, Ik geef uw vijand in uw macht; doe met hem wat gij wilt. David stond op en sneed ongemerkt de slip van Sauls mantel af.

Daarna bonsde Davids hart, omdat hij

Marion G. Romney

ding ten opzichte van Saul, die, zoals u zich zult herinneren, op een keer een spelonk binnenging op zoek naar David. Saul wilde David ombrengen, omdat deze, volgens Saul, meer gezien was bij het volk dan hijzelf. Zonder dat Saul het wist, bevonden David en zijn mannen zich achter in de spelonk. Daar Saul vermoeid

Sauls slip had afgesneden.” (1 Samuël 24:4-5.)

Men zou kunnen denken, dat onder de omstandigheden David Sauls hoofd zou hebben afgesneden. Saul stond David immers naar het leven. David deed Saul echter geen kwaad; hij sneed alleen een stukje van zijn mantel af. Toch had hij

zels hiervan spijt. Waarom? Dit is de verklaring die de Bijbel geeft:

„Hij zeide tot zijn mannen: De Here beware mij ervoor, dat ik aan mijn heer, aan de gezalfde des Heren, dit zou doen, dat ik mijn hand aan hem zou slaan; want hij is de gezalfde des Heren.

En David weerhield zijn mannen door zijn woord; hij liet hun niet toe Saul te overvallen. Saul was inmiddels opgestaan, hij verliet de spelonk en ging zijns weegs.

Daarna stond David op, ging de spelonk uit en riep Saul na: Mijn heer de koning! Saul keek om en David knielde met het aangezicht ter aarde en boog zich neer. Toen zeide David tot Saul: Waarom luistert gij naar de woorden van mensen, die zeggen: zie, David beraamt kwaad tegen u?

Zie, op deze dag aanschouwen uw eigen ogen, dat de Here u heden in de spelonk in mijn macht gegeven heeft; men sprak ervan u te doden, maar ik spaarde u en zeide: ik zal mijn hand niet slaan aan mijn heer.”

Waarom wilde David dat niet doen?

„Want hij is de gezalfde des Heren.” (1 Samuël 24:6-10.)

Het komt mij voor dat Davids optreden onder deze moeilijke omstandigheden een grote les inhoudt over eerbied voor het priesterschap, ofwel voor hen die het priesterschap dragen en de Heer vertegenwoordigen.

Als wij de Heer liefhebben, zullen wij eerbied koesteren voor Hem, voor zijn huis, voor het gezin, voor onszelf en voor zijn priesterschap.

Moge wij Gods liefde in ons hart dragen en het verlangen hebben die liefde over te brengen in het hart van onze kinderen, opdat zij ware eerbied zullen ontwikkelen.

□

Suggesties voor de huisonderwijzers

- 1.** Breng een persoonlijke ervaring met de belangrijkheid van eerbied naar voren. Vraag de gezinsleden hun ervaringen met of gevoelens over eerbied kenbaar te maken.

 - 2.** Komen er teksten of andere aanhalingen in dit artikel voor die door het gezin hardop gelezen kunnen worden, of zijn er aanvullende teksten die u samen met hen wilt lezen?

 - 3.** Bespreek hoe de gezinsleden eerbied kunnen tonen voor de Heer, voor zijn huis, de priesterschapsleiders, de familie en zichzelf.

 - 4.** Bespreek het verband tussen liefde en eerbied, zoals dit door president Romney uiteen wordt gezet. Waarom is het waar dat „hoe meer iemand God liefheeft, hoe groter zijn eerbied voor hem zal zijn”?

 - 5.** Zou deze bespreking beter tot haar recht komen na een gesprek met het gezinshoofd? Is er een boodschap van de quorumleider of de bisschop aan het gezin met betrekking tot eerbied?
-

Ik heb een vraag

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Vraag:

Wat ondernamen de Israëlieten op het gebied van genealogie, welzijnszorg, zendingswerk en het gezin, de vier terreinen waarop in onze tijd de grootste nadruk ligt? Wat betekende godsdienst voor hen?

Antwoord: Leland H. Gentry, docent aan het Salt Lake Instituut voor godsdienstonderwijs, Universiteit van Utah.

Zoals kan worden verwacht, had ieder van de hedendaagse terreinen van priesterschapsactiviteit een tegenhanger in het oude Israël, echter met verschillen wat betreft het doel en de aanpak. Alleen het gezin, dat toen, net als nu, de eenheid was waar de maatschappij op gebaseerd was, schijnt dezelfde nadruk te hebben ontvangen als nu.

Het gezin.

Als hoofd van het gezin, droeg de vader niet alleen de verantwoordelijkheid voor het voorzien in de lichamelijke behoeften van zijn gezin, maar was hij tevens de gezaghebbende persoon bij disciplinaire kwesties en op het gebied van de opvoeding en ontwikkeling. Toen Mozes Israël de wet en de geboden leerde, spoorde hij hen aan om deze dingen aan hun kinderen te onderwijzen: „Gij zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken, wanneer gij in uw huis zit, wanneer gij onderweg zijt, wanneer gij nederligt en wanneer gij opstaat.” (Deuteronomium 6:7.) De profeet Lehi, die omstreeks 600 v.Chr. in Palestina woonde, schijnt deze vermaning ernstig te hebben opgevat. Nephi vertelt ons dat hij „enigermate in al de geleerdheid van zijn vader (was) onderwezen.” (Zie 1 Nephi 1:1.) Ook het moederschap werd hooggeacht door de Israëlieten van weleer. „Geef mij kinderen; zo niet, dan sterf ik” waren Rachels woorden tegen Jakob (Genesis 30:1); Samuëls moeder, Hanna, smeekte de Heer naar haar „ellende” om te zien en haar een kind te geven (zie 1 Samuël 1:11). Als echtgenote en

Ik heb een vraag

Leland H. Gentry

moeder werd de Hebreeuwse vrouw hooglijk gerespecteerd door haar echtgenoot en kinderen.

Het werd de kinderen geleerd te horen naar „de tucht van uw vader” en „de onderwijzing van uw moeder niet te verwerpen”. (Spreuken 1:8.) „Eer uw vader en uw moeder” (Exodus 20:12) was meer dan een gemeenplaats in het oude Israël; het was een gebod.

Welzijnswerk.

Er waren veel armen in het oude Israël. Er waren ook veel vrijgevege en hebzuchtige mensen. Er was al heel vroeg een wet ingesteld die de rijken gebod hun akkers te laten nalezen door de armen, de weduwen en de wezen. (Zie Leviticus 19:9-10; Deuteronomium 24:19-21.) „Houdt de geweldenaar in toom, doet recht aan de wees, verdedigt de rechtszaak der weduwe,” was de

smeekbede van Jesaja (Jesaja 1:17), en Zacharia haalde de Heer als volgt aan:

„Spreekt eerlijk recht en bewijs elkander liefde en barmhartigheid; Verdrukt weduwe noch wees, bijwoner noch arme, en beraamt niet in uw hart elkanders onheil.” (Zacharia 7:8-10.)

Het is duidelijk dat, zelfs in die tijd, welzijnzorg veel meer inhield dan alleen eten en onderdak verschaffen aan de waardige armen.

Natuurlijk werd van allen die daartoe in staat waren verwacht dat zij zouden werken en in hun eigen onderhoud voorzien. Eerbare arbeid werd beschouwd als een grote deugd: „Wie met eigen hand vergaert, wordt rijk” (Spreuken 13:11); „In alle moeitevolle arbeid zal voordeel zijn” (Spreuken 14:23); „Een trage hand maakt arm, maar de hand des vlijtigen maakt rijk” (Spreuken 10:4); „Al wat uw hand vindt om naar uw vermogen te doen, doe dat” (Spreuken 9:10). Vrij van schulden blijven en het betrachten van zuinigheid werden eveneens onderstreept. Als een man schuld had bij iemand en hij loste deze niet af, werd hij als een goddeloze beschouwd. (Zie Psalmen 37:21.) Zo ook was degene die leende letterlijk de dienstknecht van de crediteur, totdat de schuld was betaald. (Zie Spreuken 22:7.) Wat zuinigheid betreft, spoorde Jesaja de

Ik heb een vraag

mensen aan geen geld te besteden aan „wat geen brood is” en hun arbeid niet te verspillen aan „wat niet verzadigen kan”. (Jesaja 55:2.) Hij schijnt te zeggen dat tijd kostbaar is en op dezelfde manier moet worden beschermd als geld.

Ondanks het feit dat deze zaken werden onderstreept, had het oude Israël toch de nodige welzijnsproblemen. Eén manier om te voorzien in de behoeften van de armen, was de wet van de vasten; zij die voldoende hadden vastten enige tijd en schonken het uitgespaarde eten, of de tegenwaarde ervan, aan de armen en behoeftigen in hun midden. „Is dit niet het vasten dat Ik verkies?” vraagt de Heer, „... dat gij voor de hongerige uw brood breekt en arme zwervelingen in uw huis brengt, ja, als gij een naakte ziet, dat gij hem bekleedt en u niet onttrekt aan uw eigen vlees en bloed?” (Jesaja 58:6-7.) De verwijzing naar „uw eigen vlees en bloed” is waarschijnlijk ter herinnering aan ieders plicht om te helpen voorzien in de behoeften van zijn eigen familie, of dat nu bejaarde ouders of kleine kinderen zijn.

Wie het Oude Testament kent is vertrouwd met het werk van Jozef in Egypte, die in een tijd van overvloed voorraden aanlegde voor de magere jaren. (Zie Genesis 41:34-36, 49.)

Wat ook bekend is, is de vermaning van de Heer om „de gehele tiende naar de voorraadkamer (te bren-

gen), opdat er spijze zijn in mijn huis”. (Maleachi 3:10.)

Zendingswerk.

Er werd in het oude Israël weinig nadruk gelegd op het verspreiden van de waarheid in den vreemde. Zendingswerk bestond in hoofdzaak uit het prediken tot afvallige Israëlieten, die door hun gedrag lieten zien dat zij er niet aan toe waren om op grote schaal anderen deelgenoot te maken van het evangelie. Het was zelfs zo, dat hoewel Gods verbond met vader Abraham hen de plicht oplegde om „alle geslachten der aarde” te zegenen „met de zegeningen van het Evangelie”, Israël er de voorkeur aan gaf zich enigszins afzijdig te houden van de niet-Israëlieten. Deze afzijdigheid was ten dele te wijten aan noodzaak: iedere keer dat de Israëlieten omgang hadden met vreemdelingen, waren zij maar al te bereid om ermee te trouwen en hun goddeloze gewoonten over te nemen. Bijgevolg gebod de Heer dat Israël nooit een verbond met andere volkeren moest sluiten en dat de Israëlieten ook niet met vreemden moesten trouwen. (Zie Deuteronomium 7:2-3.)

Het verbreiden van Gods woord is moeilijk wanneer het verboden is zich te vermengen met de potentiële bekeerlingen. Toch waren er uitzon-

Ik heb een vraag

deringen. Toen Noömi en Elimelek, wegens de hongersnood in Betlehem, in Moab gingen wonen, trouwden hun twee zoons met Moabitische meisjes. Tenminste een van hen leefde voortaan als een Hebreeuwse: „Uw volk is mijn volk,” zei Ruth tegen Noömi, „en uw God is mijn God”. (Ruth 1:16.) Noömi en haar gezin hadden kennelijk het nodige zendingswerk gedaan, want Ruths bekering was grondig en volledig. Er zijn waarschijnlijk nog andere, gelijksoortige gevallen van bekering geweest, die tot stand zijn gekomen doordat rechtvaardige mensen anderen deelgenoot maakten van hun godsdienstige overtuigingen, maar dit staat nergens opgetekend.

Dat de Heer de bedoeling had dat Israël de wereld de weg der waarheid zou wijzen, blijkt duidelijk uit een aantal passages in het Oude Testament, maar er schijnt geen openlijke poging te zijn gedaan om bekeerlingen te maken onder niet-Israëlieten, behalve in het geval van de profeet Jona. De profeten van Israël voorzagen de bekering van de niet-joodse volkeren eerder op een toekomstig tijdstip. Jesaja profeteerde over een dag waarop de niet-joden de „banier van Israël” (Jesaja 11:10) zouden zoeken, en een dag waarop Gods heerlijkheid „onder de volken” zou worden verkondigd (Jesaja 66:19).

Genealogie en tempelwerk.

De oude Israëlieten bouwden tempels en verrichtten daarin heilige verordeningen. Het staat echter vast, dat de doop voor de doden niet plaatsvond in de tijd van het Oude Testament. President Joseph Fielding Smith heeft gezegd: „Christus heeft als eerste het evangelie aan de doden gepredikt, en pas na zijn opstanding werd het recht om voor de doden te dopen verleend.” (*De leer tot zaligmaking*, deel 2, blz. 105.)

Desalniettemin, waren genealogische activiteiten en het bijhouden van registers ernstige zaken voor de oude Israëlieten. „Geheel Israël was in registers opgenomen; zij waren opgeschreven in het boek der koningen van Israël.” (1 Kronieken 9:1.) Onder degenen wier genealogie nauwkeurig werd bijgehouden, waren de oude priesters, leden van de stam van Levi en van het huis van Aäron. Het recht om te presidenten werd alleen aan de eerstgeborene zoons van Aäron verleend, en alleen priesters en Levieten mochten de offerplechtigheden namens het volk verrichten. Men moest dus precies weten wie deze mensen waren. Het was Maleachi die sprak over de komst van Elia om „het hart der vaders terug te voeren tot de kinderen en het hart der kinderen tot hun vaders,” opdat het land niet met de ban getroffen worde. (Maleachi 4:6.) Zonder enige twijfel

Ik heb een vraag

begreep Maleachi zijn eigen uitspraak op dezelfde manier als wij die begrijpen, want hij sprak ook over degenen die uiteindelijk „wortel noch tak” over zouden houden. (Maleachi 4:1.) Wanneer iemand noch aan zijn voorouders, noch aan zijn nageslacht is verzegeld, bevindt hij zich inderdaad in deze toestand: hij heeft wortel noch tak.

Het bijhouden van verslagen was een vast onderdeel van de levensstijl van Israël. Vanaf Adam, die een gedenkboek bijhield (Mozes 6:5), lezen wij herhaaldelijk dat de mensen de belangrijke zaken uit hun eigen leven en de tijd waarin zij leefden optekenden (zie Mozes 6:46; Abraham 1:13). Later zien wij dat bepaalde mensen deze taak opgedragen werd. David, bijvoorbeeld, stelde „dienaren uit de Levieten” aan om de verslagen van Israël bij te houden (zie 1 Kronieken 16:4). Nog later werden er beroepschriftgeleerden aangesteld om dit werk te verrichten en om datgene wat reeds geschreven was te interpreteren. Ezra, de schrijver van het boek dat zijn naam draagt, is een van dezen (zie Ezra 7:11).

Bijzonder belangwekkend in het vroegere Israël, was het bijhouden van een familiegenealogie. Er worden door het gehele Oude Testament heen lange genealogische opsommingen gevonden, maar na de terugkeer uit hun ballingschap,

legden de joden zich nog serieuzer toe op deze taak. Ezra geeft een gedetailleerde opsomming van Israël per familie (zie Ezra 2, 8; tevens Nehemia 7:5-64). Hij vermeldt ook in het bijzonder „het gedenkboek uwer vaderen” (Ezra 4:15), hetgeen ons weer doet denken aan Abraham, die ons vertelt dat „de kronieken van de vaderen, de patriarchen, betrekking hebbende op het recht op het priesterschap” in zijn eigen handen bewaard waren gebleven, en dat zijn eigen inspanningen op dit gebied „ten nutte van mijn nageslacht dat na mij zal komen” zouden zijn. (Abraham 1:31.)

Het is dus duidelijk, dat tenminste het gezin, welzijnszorg en genealogisch werk belangrijke onderdelen waren van de godsdienst van het oude Israël, net zoals zij dat in deze tijd zijn.

Zuivere godsdienst is, natuurlijk, een zaak van het hart. Mozes leerde de mensen in zijn tijd om „de Here, uw God, lief te hebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht”. (Deuteronomium 6:5.)

Zo drukte de schrijver van de Spreuken zijn lezers ook op het hart: „Vertrouw op de Here met uw ganse hart en steun op uw eigen inzicht niet.

Ken Hem in al uw wegen, dan zal Hij uw paden rechtmaken.” (Spreuken 3:5-6.)

De Heer liefhebben en gehoorzamen zijn, nu net als vroeger, de beste bewijzen van iemands godsdienst. □

DOOR HET VUUR HEEN GESCHRAAGD

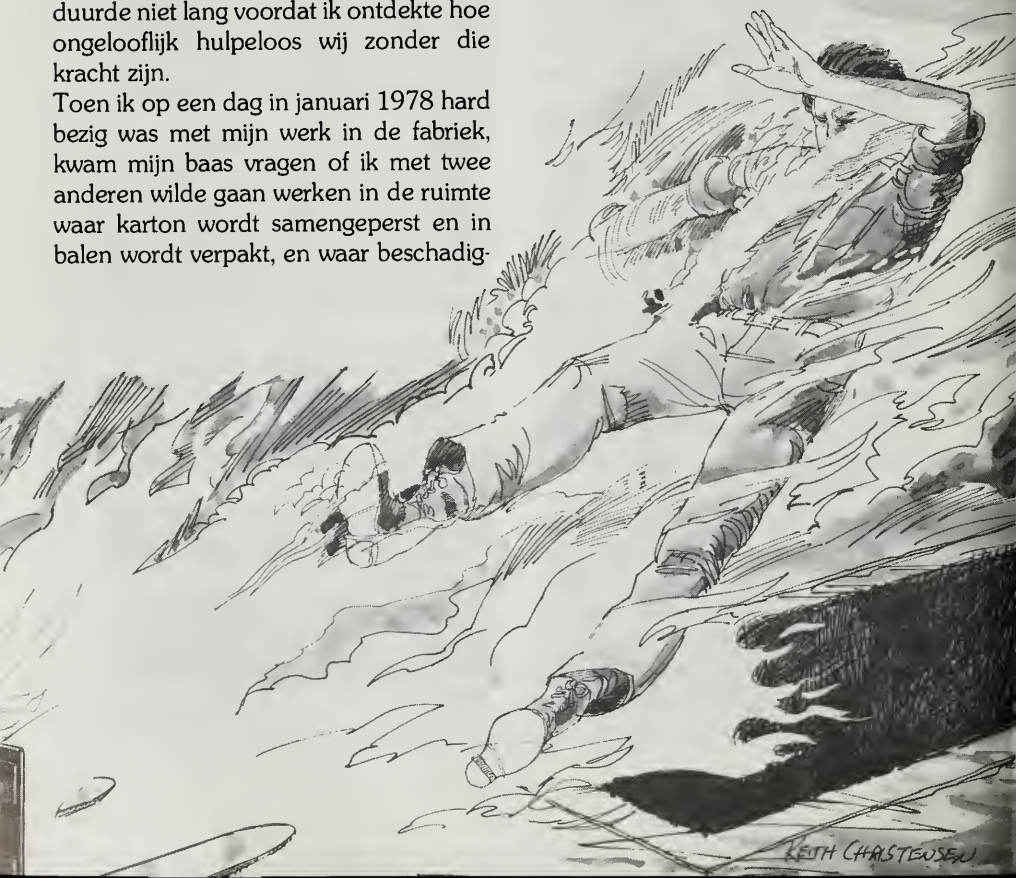
Steve Cherry

In de maanden die volgden op mijn doop, kwam ik ertoe volkomen op de Geest te vertrouwen voor leiding, waarbij ik dikwijls moest denken aan de woorden van Moroni: „En door de kracht des Heiligen Geestes kunt gij de waarheid van alle dingen weten . . . daarom zou ik u willen vermanen, dat gij de kracht Gods niet verloochent; want Hij werkt door kracht, volgens het geloof van de mensenkinderen”. (Moroni 10:5, 7.) Het duurde niet lang voordat ik ontdekte hoe ongelooflijk hulpeloos wij zonder die kracht zijn.

Toen ik op een dag in januari 1978 hard bezig was met mijn werk in de fabriek, kwam mijn baas vragen of ik met twee anderen wilde gaan werken in de ruimte waar karton wordt samengeperst en in balen wordt verpakt, en waar beschadig-

de of verouderde produkten worden vernietigd. De ene collega hielp mij bij het verpakken in balen, terwijl de andere begon met het platdrukken van spuitbussen - er waren er 2.500. Er hing ook een behoorlijke walm. Om 20 over 8 kwam er een vorkheftruck om een aantal balen weg te halen.

Ik stond zo'n halve meter van de vorkheftruck vandaan toen de bediener ervan de vork naar voren duwde. Het was alsof

iemand plotseling een vlammenwerper had afgeschoten. De eerste vlammen kwamen op mij af van onder de voorkeftruck en gelijk stond de hele ruimte in brand. Door de luchtdruk werd ik in een soort put geworpen, die driekwart meter breed, tweeëneenhalve meter lang en drie meter diep was. Mijn kleding en de gehele put stonden in brand. Vervolgens kwam er een verschrikkelijke explosie, toen 2500 spuitbussen ontploften.

Ik was mij snel bewust van het feit dat ik stervende was. Maar plotseling begon ik een innerlijke kracht te voelen. Mij vasthoudend aan de pakmachine, begon ik uit de brandende put te klimmen. De machine was roodgloeiend en iedere poging om mezelf op te hijsen had brandwonden aan mijn handen tot gevolg. Maar met behulp van de innerlijke kracht die ik ontving, bleef ik klimmen. Mijn kleding werd zo goed als volledig van mijn lichaam afgebrand.

De gehele ruimte was een chaos en ik kon geen van mijn medewerkers ontwaren. Ik bleef alsmaar Moroni 10:5-7 opzeggen, de tekst waarop ik geleerd had zozeer te vertrouwen. Tenslotte vond ik de plek waar de ontploffing een gat in de muur had geslagen en wrong mijzelf er doorheen. Later werd mij verteld dat de gehele muur in elkaar stortte op het moment dat ik door het gat naar buiten kwam, maar ik werd niet door het vallende gesteente getroffen. Eén van de mannen die daar stond maakte een deur open, zodat ik in het hoofdgebouw van de fabriek kon komen. Ik zag mijn drie collega's niet, maar kreeg later te horen dat zij erin geslaagd waren door de achterkant te ontsnappen. Iemand van het personeel, een man die in de marine tot EHBO-er was opgeleid, bleef bij mij.

Toen de ziekenauto kwam, werd ik

onmiddellijk naar een brandwondencentrum gebracht, waar verschillende verplegers het restant van mijn kleding wegnipten en mij vervolgens in natte doeken wikkelden. De dokter zei dat meer dan 43% van mijn lichaam bedekt was met tweede- en derdegraads brandwonden.

Toen het eerste onderzoek afgelopen was, zei ik: „Ik ben een heilige der laatste dagen. Ik wil graag een zegen hebben.” Die middag kwamen twee zendelingen mij zalven. 's Avonds kwamen mijn bisschop, mijn huisonderwijzer en een goede vriend en zij gaven mij nog een zegen waarin ik de belofte ontving dat ik in leven zou blijven, het volledige gebruik van mijn handen zou behouden, en uitzonderlijk snel zou genezen. De innerlijke kracht die ik gevoeld had toen ik in de put in brand stond, kwam terug en bleef bij mij.

Twee keer verkeerde ik in stervensgevaar, maar mijn innerlijke vrede werd niet verstoord. Ik geloof dat dit het gevolg was van mijn zegen. Na twee weken begon mijn toestand te verbeteren en vanaf dat moment was de genezing inderdaad wonderbaarlijk. Twee dagen voordat men zou beginnen met huidtransplantaties op mijn rechterhand en -pols, bleek dat mijn hand zo goed als genezen was; er was huid gaan groeien op plaatsen waar het volgens de artsen onmogelijk was. „Laat mij die wonderhand eens zien,” zei de dokter, en hij sprak zijn verbazing uit over het tempo waarop die genezing plaats had gevonden. Ik was met vijf weken uit het ziekenhuis - terwijl mij was gezegd dat ik zeker tien weken nodig zou hebben om te genezen.

Ik weet dat die innerlijke kracht die ik ontving, de kracht van de Heilige Geest was, en dat ik door deze kracht werd genezen. Zonder die kracht zou ik zeker in de vlammen zijn omgekomen. □

VERHEFT UW STEM

Joe J. Christensen

Enkele dagen nadat mijn vrouw, Barbara, onze kinderen en ik in 1970 in Mexico City, waarheen ik geroepen was als zendingspresident, waren aangekomen, ontvingen wij, ter gelegenheid van onze eerste zendelingenconferentie, bezoek van president Joseph Fielding Smith, president Nathan Eldon Tanner en president Spencer W. Kimball, allen vergezeld van hun echtgenote. Toen ik na afloop van de vergadering president en zuster Kimball naar hun hotel in het centrum van de stad reed, moest ik onderweg bijtanken. Terwijl dit gebeurde, kwam een Indiaanse vrouw, die op blote voeten was en haar kindje in haar „rebozo”, of blauwe sjaal, bij zich droeg, naar onze auto toe en bood wat pakjes kauwgom te koop aan. Ik kocht er inderdaad wat, zij bedankte mij en ging vervolgens naar de auto achter ons. Op dat moment leerde president Kimball, op de rustige, vriendelijke manier die hem eigen is, mij een belangrijke les. „President,” zei hij, „zou het niet goed zijn die zuster te laten weten wie wij zijn?”

Tja, met die aansporing vond ik inderdaad dat het „goed zou zijn” haar te laten weten dat wij vertegenwoordigers van

Jezus Christus waren. Ik deed dus mijn raam open en vroeg de vrouw nog even bij ons te komen. Ik kocht nog wat kauwgom van haar en stelde vervolgens president en zuster Kimball aan haar voor, waarbij ik uitlegde dat hij deel uitmaakte van de Raad der Twaalf Apostelen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik vroeg haar of zij ooit van de „mormoonse” kerk had gehoord; dat had zij inderdaad. Zij woonde in een voorstad van Mexico City en had de zendelingen weleens gezien: „de jongemannen in de witte overhemden”.

Ik drukte haar op 't hart vooral te luisteren bij de volgende gelegenheid die zij kreeg om hun boodschap te horen. Dat zou zij doen, zei zij.

Hoewel ik niet zeker weet of zij ooit de gelegenheid te baat heeft genomen om meer over het evangelie te leren, leerde ik weer dat wij heiligen der laatste dagen anderen behoren te laten weten wie wij zijn - en vooral wie wij vertegenwoordigen.

De Heer heeft gezegd:

„Ja, voorwaar, voorwaar zeg Ik u, dat het veld alreeds wit is om te oogsten; slaat

daarom uw sikkels in, en oogst met al uw macht, verstand en kracht.

Verheft uw stem en de woorden zullen u in ruime mate worden gegeven, en gij zult worden gelijk Nephi uit tijden van ouds, die van Jeruzalem uit de wildernis introk. Ja, *verheft uw stem* en ontziet niets of niemand, en gij zult niet schoven op uw rug worden beladen, want ziet, Ik ben met u.

Ja, *verheft uw stem*, en de woorden zullen u in ruime mate worden gegeven, luidende: Bekeert u, bekeert u, en bereidt de weg des Heren, en maakt Zijn paden recht; want het koninkrijk der hemelen is nabij." (Leer en Verbonden 33:7-10; cursivering toegevoegd.)

Wat interessant dat de Heer ons drie keer, in drie opeenvolgende verzen, zegt om *onze stem te verheffen*.

Het is niet altijd gemakkelijk voor ons om „blijde tijdingen (te) verkondigen onder ieder volk, dat (wij zullen) mogen zien" (Leer en Verbonden 19:29), want velen van ons zijn verlegen en een gesprek aanknopen met iemand die wij niet kennen kan een hele opgave zijn. Toch is het een van de allerbelangrijkste dingen die wij kunnen doen, wil de boodschap iedereen bereiken. Er zouden wonderen kunnen gebeuren als wij *onze stem maar verheffen*.

Denkt u eens in wat er in de volgende twintig jaar zou kunnen gebeuren, als wij ieder jaar slechts één persoon zouden helpen om de waarheid te ontdekken, en vervolgens die ene persoon zouden aanmoedigen om hetzelfde te gaan doen. Op

die manier zou de kerk uitermate snel groeien.

Ik heb onlangs vernomen wat groeicijfers die ieder jaar verdubbelen kunnen doen. Ik was op bezoek bij een vroegere zendingscollega, die nu aan de Brigham Young Universiteit wiskunde doceert. Hij heeft een aantal interessante berekeningen gemaakt over wat er zal gebeuren met het ledental van de kerk als de huidige groeicijfers de komende twintig jaar constant blijven. Hij liet mij zien dat als het huidige groeicijfer van de kerk in een bepaald land de volgende twintig jaar zou doorgaan, de kerk daar in het jaar 2000 driemiljoen leden zal hebben.

Later maakte ik zelf wat verdere berekeningen. Als slechts honderd leden van de kerk erin slaagden ieder jaar één iemand te vinden die het evangelie wilde aanvaarden, en als deze op zijn of haar beurt ieder daaropvolgend jaar iemand zou vinden, zou de kerk over twintig jaar meer dan honderdmiljoen nieuwe leden tellen. Dat is wat er gebeurt wanneer het groeitempo wordt versneld. Zelfs als maar één iemand ieder jaar een ander persoon tot de kerk brengt, en ieder van hen ieder jaar iemand anders tot de kerk brengt, zou de kerk over twintig jaar 1.048.576 nieuwe leden tellen.

Ik kan nu gemakkelijker begrijpen waarom president Kimball vindt dat wij als leden van de kerk niet slechts in termen van enkele honderdduizenden bekeerlingen in de komende jaren behoren te denken, maar in termen van de miljoenen die tot een kennis van het evangelie

zouden kunnen komen en de weldaden ervan in hun leven zouden kunnen oogsten. Wij zouden zoveel kunnen helpen, als wij de mensen maar lieten weten wie wij zijn. En dikwijls behoeven wij weinig meer te doen dan *onze stem te verheffen*.

In de zomer van 1969, bezochten mijn vrouw, Barbara, en ik een „klank- en lichtmanifestatie” in Rome. Wij waren er al vroeg, en wetende dat wij ongeveer twee uur aan één stuk zouden moeten zitten, waren wij voor onze stoelen blijven

Denk u eens in wat er in de volgende twintig jaar zou kunnen gebeuren, als wij ieder jaar slechts één persoon zouden helpen om de waarheid te ontdekken.

staan. Achter ons bevonden zich vier dames. Twee van hen waren nonnen. Er ontspan zich een bijzonder prettig gesprek met hen; het waren voortreffelijke dames. (Ik heb eigenlijk nooit een non ontmoet die niet voortreffelijk was. Ik zou willen dat zij allemaal ergens lid waren van de Zustershulpvereniging.)

Vervolgens spraken wij met de andere twee, die nog jonge dames waren en

studeerden. Wij vernamen dat zij landgenoten waren en in deze vakantie Europa aan 't verkennen waren. Wij vroegen hun wat zij van plan waren te doen wanneer zij weer thuis waren.

Het ene meisje, dat Cathy heette, vertelde dat zij graag verder wilde studeren en overwoog een oriënterend bezoek aan de Universiteit van Utah te brengen. „Als je dat inderdaad doet,” zei ik, „moet je ons vooral opbellen en bij ons komen eten. Je zou met ons hele gezin kennis kunnen maken en daarna zullen we je de universiteit en Salt Lake City laten zien.”

Eerlijk gezegd was ik dit gesprek vergeten toen ik in augustus aan de telefoon werd geroepen en Cathy's stem aan de andere kant van de lijn hoorde. Ik nodigde haar uit bij ons thuis, zij maakte kennis met het verdere gezin en at bij ons, waarna wij deden wat wij destijds hadden afgesproken. Wij ontdekten dat zij inderdaad had besloten aan de Universiteit van Utah verder te studeren.

De volgende lente werden wij op zending geroepen naar Mexico en verloren wij het contact met haar, behalve dat we ieder jaar een kerstkaart ontvingen. Een jaar of drie later schreef zij achterop haar kaart: „Het zal u misschien wel interesseren te weten dat ik tegenwoordig dansonderlicht geef aan de Brigham Young Universiteit. Ik ben in augustus gedoopt en dat heeft alles anders gemaakt!” Sindsdien is zij in de tempel getrouwd, is zij bezig haar eigen gezin groot te brengen en te onderwijzen, en is heel actief in de kerk. Toen wij naar Mexico gingen om het

Zendingsgebied Mexico City te presidenten, was het zo goed als twintig jaar geleden dat ik er als jonge zending was geweest. Ik vond het heerlijk weer terug te gaan naar de mensen die ik zozeer had leren liefhebben. Ik wilde in het bijzonder Cuernavaca (Morelos) bezoeken, een prachtige stad waar ik destijds zendingswerk had gedaan. Ik wilde weten of de geweldige mensen die jaren geleden deel uitmaakten van die kleine gemeente nog in leven waren en actief in de kerk. Ik wilde mijn gezin aan hen voorstellen, en ik wilde dat mijn gezin hen leerde kennen. Ik was heel blij kort na onze aankomst te vernemen dat er een districtsconferentie plaats zou vinden in Cuernavaca. Wij zorgden ervoor vroeg aanwezig te zijn, zodat wij tijd zouden hebben om met de mensen te praten. Het was een hartverwarmende ervaring die hartelijke Mexicaanse begroeting uit te wisselen met deze fijne mensen, die ik jaren geleden had gekend. De *abrazo* bestaat uit een omarming en een klopje op de rug, en zo gingen wij van de een naar de ander. Onder degenen die ik begroette, bevond zich een grijze dame die in de zeventig moet zijn geweest. Na onze *abrazo* deed zij een stapje terug en zei: „Kent u mij nog?”

Het genereerde mij dat dit niet het geval was en ik verontschuldigde mij: „Het spijt me, zuster, maar ik herinner mij u niet.”

„Dat zou u wel moeten doen,” antwoordde zij, „want u heeft mij tenslotte bekeerd.”

Toen voelde ik mij helemaal opgelaten.

Wij hadden in die tijd niet veel bekeerlingen gehad, en ik dacht dat ik mij ieder van hen nog heel goed herinnerde.

„Herinnert u zich niet die dag toen wij samen met de *turismo* (een klein luxe-busje) van Mexico City naar Cuernavaca zijn gereden?” vroeg zij.

Toen wist ik het weer! Er was mij opgedragen een boodschap van het zendingskantoor in Mexico City naar de zendingen die in Cuernavaca werkten te brengen, en ik had op de bus naast deze dame gezeten. Zij had mij gevraagd wat ik in Mexico deed, waarna wij wat over de kerk hadden gesproken. Ik had haar een kaartje met de Artikelen des Geloofs gegeven en zij mij haar naam en adres en toestemming deze gegevens door te geven aan de zendingen in Cuernavaca. Drie maanden later waren zij en een aantal van haar volwassen kinderen gedoopt. Zij was presidente van de Zustershulpvereniging in de gemeente geworden en was door al deze jaren heen een van de trouwe leden van de kerk in Cuernavaca geweest.

Zij werd uitgenodigd om haar getuigenis te geven op een van de districtsvergaderingen. Zij vertelde: „Als ik die eerste dag dat ik het evangelie te horen kreeg was gevraagd mij te laten dopen, dan had ik dat gedaan, want ik wist gelijk dat het waar was.”

In werkelijkheid wordt niemand door ons persoonlijk bekeerd. Bekering komt door de Geest. Wij weten nooit wanneer de Geest zal getuigen tot degenen waarmee wij spreken; onze verantwoordelijkheid is

eenvoudig het scheppen van omstandigheden waarin de Geest kan getuigen van de waarachtigheid van het evangelie.

Kort nadat wij teruggekeerd waren uit het Zendingsgebied Mexico City, werd ik uitgenodigd ouderling Boyd K. Packer naar Mexico te vergezellen om daar de kerkelijke onderwijsinstellingen te inspecteren. Wij kwamen aan op een donderdag, vergaderden zo goed als doorlopend op de vrijdag en de zaterdag, waarna ouderling Packer een ringconferentie presideerde. Tegen zondagavond waren wij allemaal heel vermoeid. Ouderling Packer vertrok naar huis, terwijl ik nog bleef voor een vergadering op de maandag met de hoofden van de seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs.

Op de maandagochtend vertrok ik uit mijn hotel en nam een taxi naar het zendingskantoor. Ik was onderweg wat papierwerk aan 't doornemen, toen mijn oog op de taxichauffeur viel. Mijn eerste gedachte was: „Ik heb 't druk. Ik ben moe. En bovendien is hij waarschijnlijk toch niet geïnteresseerd in het evangelie.” Maar mijn geredeneer bevredigde mij niet, vooral wanneer ik aan mijn ervaring met president Kimball en aan de dame op de bus tussen Mexico City en Cuernavaca dacht. Tenslotte leunde ik naar voren en vroeg hem: „Señor, siempre ha vivido aquí en México?” („Mijnheer, heeft u altijd hier in Mexico City gewoond?”) „Nee,” antwoordde hij, „ik kom uit Oaxaca.”

„Vindt u het leven hier in Mexico City prettiger dan in Oaxaca?”

„Nee, dat niet, ik vond het fijner in Oaxaca, maar ik heb acht kinderen. Mijn oudste zoon volgt hier aan de technische hogeschool een opleiding voor ingenieur en studeert dit jaar af. Mijn tweede zoon volgt dezelfde studie en studeert volgend jaar af. Onze oudste dochter studeert voor *profesionista* (accountant).”

Ik kon zien dat hij heel trots was op zijn kinderen. Toen wendde hij zich tot mij en vroeg: „Wat doet u hier in Mexico City?”

„Ik ben hier met een bijzondere opdracht van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Heeft u weleens van die kerk gehoord?”

Hij fronste zijn voorhoofd en vroeg: „Is dat een soort katholieke kerk?”

„Nee,” antwoordde ik, „het is eigenlijk een heel ander soort kerk. Wij geloven dat toen Jezus Christus op aarde was, Hij zijn kerk organiseerde precies zoals Hij die wilde hebben, maar dat er in de jaren daarna een afval plaatsvond. Toen kwam het moment in onze tijd, dat de Heer de tijd rijp achtte om zich wederom aan levende profeten te openbaren en zijn kerk op aarde te herstellen.”

Deze eenvoudige uitleg had maar een veertigtal seconden in beslag genomen. Ik leunde weer naar achteren en was tevreden dat ik tenminste „mijn stem had verheven”.

Plotseling merkte ik dat mijn chauffeur vaart verminderde. Hij keek over zijn schouder en vroeg: „Zou u bij mij thuis willen komen en mijn familie hier meer over willen vertellen?”

„Met alle plezier,” antwoordde ik, „maar

mijn toestel vertrekt vanmiddag om twee uur. Als u een paar minuten heeft wanneer wij op mijn bestemming komen, zal ik u voorstellen aan een vriend, en ik weet zeker dat wij ervoor kunnen zorgen dat iemand bij u komt om u en uw gezin meer hierover te vertellen."

„Goed,” zei hij. „Ik ben mijn taxi aan ’t kopen, dus kan ik over mijn eigen tijd beschikken. Ik kom met u mee.”

Tegen de tijd dat wij op het zendingskantoor aankwamen, had ik de gelegenheid gehad hem op de hoogte te brengen van ons zendingsprogramma en hoe dat werkt. Wij parkeerden de auto en liepen het kantoor binnen, waar ik Herman Velasquez voorstelde aan president Eran Call, die hem allervriendelijkst ontving.

Terwijl wij bezig waren met het maken van een afspraak, keek president Call uit het raam en zei, met een klank van verrassing in zijn stem: „Kijk eens aan, die twee zendelingen die hier net naartoe komen zijn degenen die in uw stadsdeel werken!” Daarna had ik het genoeg de heer Herman Velasquez te zien kennismaken met de ouderlingen die de volgende zondag bij hem thuis zouden komen om de hele familie meer over het evangelie te vertellen.

Enige weken later ontving ik een brief van president Call, waarin hij schreef: „Vermoedelijk interesseert het u wel te horen wat er gebeurd is met die taxichauffeur die u onlangs naar het zendingskantoor bracht. De zendelingen zijn bezig hem en zijn gezin, en ook het gezin van zijn broer en van zijn zwager, te onderwijzen, en

afgelopen zondag woonden elf mensen uit deze drie gezinnen de vergaderingen van de kerk bij. Nog interessanter is dat juist de twee zoons die bezig zijn met hun ingenieursstudie de meeste belangstelling tonen.”

Toen ik zes maanden later weer in Mexico City was voor een Jong-Volwassenenconferentie, vernam ik dat, hoewel de taxichauffeur nog geen lid van de kerk was geworden, de beide bewuste zoons gedoopt waren en dat de oudste tot priester en zijn broer tot leraar was geordend. Te eniger tijd zou ik willen weten wat er sindsdien is gebeurd; want daar zal het vast niet bij gebleven zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat als wij werkelijk de raad van de profeten opvolgden, ieder van ons bij iedere gelegenheid een zending zou zijn. Wij zouden alles doen wat binnen ons vermogen ligt om mensen te vinden die de zendelingen zouden kunnen onderwijzen. En wij zouden iedereen die op die manier was onderwezen en gezegend aanmoedigen om op hun beurt anderen te vinden die zij het evangelie zouden kunnen brengen. Als wij zo handelden, zouden er niet slechts honderdduizenden nieuwe leden van de kerk zijn ieder jaar, maar miljoenen en uiteindelijk miljarden.

Het evangelie is de kostbaarste boodschap die wij aan iemand door kunnen geven. „Zou het niet goed zijn die zuster (of broeder) te laten weten wie wij zijn?”

□

EEN BRIEF MAAKTE ALLES UIT

Mary Johansen

Het was de moeilijkste brief die ik ooit geschreven had. Niet wetende hoe hij zou worden ontvangen, worstelde ik om de juiste woorden te vinden.

Ik had in geen vijf jaar contact gehad met de moeder van mijn vroegere echtgenoot. Nu was ik opnieuw getrouwd en trachtte ik de liefde van vier kinderen te bieden aan een grootmoeder die in al die tijd niets van hen had gezien of gehoord.

„Doe maar wat je hart je ingeeft,” had mijn man gezegd, hoewel hij niet zo warm liep voor het idee. „Maak geen oude wonden open,” had mijn moeder gewaarschuwd.

Maar er was iets anders wat mij hiertoe aanzette, een andere geest die zei: „Je moet haar laten weten dat haar enige kleinkinderen gezond en gelukkig zijn.” Dus schreef ik de brief. Ik stelde voor het

verleden het verleden te laten en sprak over toekomstige bezoeken aan geliefde kleinkinderen en vriendschapsbanden met ons gezin. Ik deed er ook de schoolfoto's van de kinderen bij.

Grootmoeder June lag in het ziekenhuis toen de brief aankwam. Ze was na een operatie gaan tobben met een infectie, die het genezingsproces had vertraagd en het startsein was geweest van een diepe depressie. Zij had veel verdriet gekend in haar leven en het verbaasde eigenlijk niemand toen zij schijnbaar de wil om te leven verloor. Er gingen dagen voorbij dat zij, nergens op reagerend, alleen maar voor zich uit lag te staren.

Bill, haar man, bracht haar altijd de kaarten en brieven die gekomen waren, maar het scheen allemaal niet te helpen. Een paar dagen voor „Thanksgiving”¹ kwam een priester haar zalven. De hoop op haar herstel was zo goed als vervlogen. Toen Bill die dag de post binnenbracht, toonde June belangstelling voor een van

de brieven. Hij maakte hem open en gelijk vielen de foto's van de kinderen op het bed. Allebei tegelijk grepen zij ernaar. Bill kuste ze keer op keer en hield ze stijf tegen zich aan gedrukt. June was te zwak om meer te doen dan naar de schat te kijken, terwijl de tranen langs haar wangen rolden.

Later op de middag zei ze tegen een verbaasde verpleegster: „Zuster, ik heb honger. Mag ik alstublieft wat te eten hebben?” Met een nieuwe levenswil, zat June die dag voor het eerst in lange tijd weer rechtop in haar bed. Weldra was zij voldoende aangesterkt om mijn brief te beantwoorden. Zij vond het heerlijk om over de kinderen te lezen, was gelukkig om een streep onder problemen uit het verleden te zetten en overgelukkig dat zij haar kleinkinderen weer zou zien.

Die zomer zijn wij naar Pennsylvania gereden om June en Bill op te zoeken, vol wederzijdse liefde en dankbaarheid. Of mijn brief inderdaad haar leven heeft gered weet ik niet, maar ik weet wel dat het de Geest des Heren was die mij ertoe aanzette die brief te schrijven, en ik ben heel dankbaar dat de Geest mij aanspoorde toen ik zin had het op te geven. □

¹ „Thanksgiving Day” is een Amerikaanse nationale feestdag die op de vierde donderdag van november valt.

– Zo maar een idee –

MORMOONSE BOWL

Nola Carlson

Sinds wij door het geconsolideerde vergaderrooster op de zondag meer tijd beschikbaar hebben, hebben wij een

familiespel verzonnen dat „Mormoonse bowl” heet. De bedoeling ervan is zoveel mogelijk vragen naar aanleiding van de

toespraken en lofzangen uit de avondmaalsvergadering te beantwoorden. De regels zijn heel eenvoudig:

1. Ieder gezinslid verzint een vraag en schrijft deze, alsmede het antwoord, op een stukje papier.
2. De vragen worden in een schaal naar keuze gestopt. (Wij gebruikten Oma's blauwe schaal.)
3. Degene die die dag het eerbiedigst is geweest in de kerk mag de vragen uit de schaal halen en voorlezen. (Kleine kinderen worden hierbij geholpen.)
4. Er wordt één punt toegekend voor iedere vraag die goed beantwoord wordt. Wanneer er eensluitende vragen zijn, mogen de allerkleinsten het antwoord geven.

Het klinkt heel eenvoudig; maar probeer eens te bedenken hoe de openingslofzang heette, of wie er in het bijzonder werd genoemd in het openingsgebed. Misschien werd er een nieuwe ambtenaar of leerkracht gesteund: wie was dat en wat is zijn of haar nieuwe functie? De vragen kunnen ook leerstellig zijn en gebaseerd op hetgeen in de toespraken naar voren werd gebracht.

Binnen enkele weken nadat wij met dit spelletje begonnen waren, was de eerbied van ons gezin tijdens de avondmaalsvergadering op dramatische wijze toegenomen. En het duurde niet lang voordat er zich een nieuwe fijngevoeligheid, samen met een nieuw soort luisteren ontwikkelde.

Vraag: Wat heeft onze wijk, volgens broeder Smit, nodig?

Antwoord: Meer leden. (Dit was na een avondmaalsvergadering die in het teken van het zendingswerk stond.) Elsie, onze vijftienjarige dochter, zei: „Dat is het juiste antwoord, maar wat doen wij er eigenlijk aan?” Voordat we 't wisten waren wij een haardvuuravond voor niet-leden aan het plannen.

Vraag: Hoe groot behoort onze voedselvoorraad te zijn?

Antwoord: Voldoende voor tenminste één jaar. „Pap,” vroeg onze oudste, „hebben we eigenlijk wel zoveel?” Wederom een moment om de zaken op een rijtje te zetten.

Vraag: Wat was Alma's grootste opgaaf?

Antwoord: Het helpen van een zoon die de weg kwijt was geraakt. Mijn man en ik keken elkaar aan en dachten aan de keren dat wij ten behoeve van onze kinderen, die worstelden om hun getuigenis op te bouwen, hadden gebeden. Ik herinner mij nog zo goed de tranen die onze ene zoon in de ogen schoten toen hij naar zijn broers en zusters keek en rustig zei: „Dat is wat mijn ouders voor mij hebben gedaan.” Vervolgens gaf hij zijn getuigenis aan het gezin, en op dat moment was ons hart vol vreugde en dankbaarheid.

Toegenomen eerbied, kennis, genot en spiritualiteit zijn ons ten deel gevallen naar aanleiding van onze zondagavonden. Nu kijken wij iedere week uit naar onze „Mormoonse bowl”, waarbij wij opnieuw genieten van de geest van de avondmaalsvergadering. □

DE KIJK VAN DE VROUW OP HET PRIESTERSCHAP

Patricia T. Holland

Op een haardvuuravond voor de vrouwen van de kerk, deed president Kimball de volgende uitspraak: „Als . . . geestelijke kinderen (van God) waren wij volkomen gelijk aan elkander.” Even later vervolgde hij met: „Binnen deze grote zekerheden, echter, hebben wij verschillende taken en opdrachten.” („De rol van rechtschappen vrouwen,” *De Ster* van mei 1980, blz. 175.)

Ik ben ervan overtuigd dat ieder van ons op deze aarde een bepaalde zending te vervullen heeft, en met een enkele toevoeging citeer ik uit *Leer en Verbonden*

121:25: „Want een ieder is een tijd gezet, naarmate zijn (en haar) werken zullen zijn.”

En uit *Leer en Verbonden* 46:11 en 12: „Want allen wordt niet iedere gave geschonken; want er zijn vele gaven, en een ieder wordt door de Geest een gave geschonken.

Aan sommigen wordt de ene gegeven, en aan sommigen een andere, opdat allen er door mogen worden gebaat.”

Ik geloof dat wij in voorsterfelijke raadsvergaderingen heilige beloften aflegden met betrekking tot ons aandeel in het

opbouwen van het koninkrijk Gods op aarde. Op onze beurt werden ons de gaven en machten beloofd die nodig waren om die zeer bijzondere taken te kunnen volbrengen. Ik wil hier president Kimball weer aanhalen: „Bedenk dat in het voorbestaan getrouwe vrouwen bepaalde opdrachten kregen, terwijl getrouwe mannen daar reeds werden geordend tot zekere taken in het priesterschap. . . U bent verantwoordelijk voor die dingen die lang geleden van u werden verwacht, evenals zij die wij steunen als profeten en apostelen dat zijn!” (De Ster van mei 1980, blz. 175.) Ik geloof ook dat die opdrachten en taken evenzeer verschillen tussen vrouwen onderling, als tussen de man en de vrouw.

Er is ons allemaal geleerd iemand die wij bewonderen als ons voorbeeld te nemen. Het is goed om iemand te hebben waar men naar opkijkt. Het kan echter ook heel gevaarlijk zijn te veel op iemand anders te willen lijken. Het kan tot een concurrerende afgunst en moedeloosheid voeren. Geen twee mensen zijn hetzelfde. Sommige vrouwen is een groot gezin gegeven, sommige een klein gezin, en andere helemaal geen gezin. Veel vrouwen wendden hun gaven en talenten aan bij het steunen van hun echtgenoot in zijn taak als gezagsdrager in het openbare leven, als zakenman, ringpresident, bisschop of algemene autoriteit, en het in juiste banen leiden van de ontwikkeling van hun kinderen. Andere vrouwen gebruiken hun gaven en talenten rechtstreeks, krachtens hun eigen positie als leidster. Nog andere vrouwen combineren de aanwending van hun gaven bij het steunen van hun echtgenoot en bij het uitoefenen van hun eigen leidende functie. Wij weten allemaal dat er een groot verschil was tussen de opdracht van Mary

Fielding Smith (1801-1852, echtgenote van Hyrum Smith, moeder van Joseph F. Smith, zesde president van de kerk) en die van Eliza R. Snow (1804-1887, dichteres en tweede algemeen presidente van de Zustershulpvereniging). Toch streefden beiden vurig naar de wil des Heren. Beiden streefden naar het huwelijk en een gezin. Beiden schonken alles wat zij hadden aan het koninkrijk.

Het schijnt dus duidelijk te zijn, dat onze belangrijkste opdracht is zo waardig te leven, dat wij stap voor stap de wil van de Heer met betrekking tot onszelf zullen weten. Daarbij moeten wij wel bedenken, dat wat wij nu weleens, wegens de neigingen en ijdelheden van de wereld, willen doen, misschien niet strookt met hetgeen wij zo lang geleden hebben beloofd te doen. Wij behoren bereid te zijn om te leven en te bidden zoals Maria, de moeder van Jezus, toen zij zei tegen de engel die haar net haar opdracht had gegeven: „Mij geschiede naar uw woord”. (Lucas 1:38.)

Laat mij even een persoonlijk voorbeeld gebruiken.

Zuster Ardeth Kapp, een voormalige raadgeefster in het algemeen presidium van de Jonge-Vrouwen, woont een paar huizen van ons vandaan aan de rechterkant en u weet hoe werkelijk uniek haar bijdrage aan het koninkrijk van God is geweest. Ardeth is een van de zuiverste, liefste, sterkste vrouwen die ik ken. Haar man, Heber, is onze uitermate krachtige ringpresident. De Kapps zijn nog niet met kinderen gezegend. Een paar huizen verder aan de andere kant, woont Joan Quinn. Joan is eveneens een van de zuiverste, liefste, sterkste vrouwen die ik ken. Zij heeft een geweldige invloed op allen die haar kennen. Haar man, Ed, is een talentvol en bekwaam mens - ook hij

is een stabiele en bezielende invloed in ons leven. De Quinns zijn gezegend met twaalf kinderen. Mijn man en ik doen wat wij kunnen in het koninkrijk, en wij zijn gezegend met drie kinderen.

Sommige vrouwen die ik ken zijn nog niet gezegend met een echtgenoot. Toch zijn ook zij iedere dag bezig met de opbouw van het koninkrijk en zijn zij mij persoonlijk tot zegen door onze onderlinge omgang. Vier heel andere voorbeelden zijn Carolyn Rasmus en Marilyn Arnold, die ik ten zeerste waardeer als lieve vriendinnen; Randi Greene, de talentvolle secretaresse van mijn man, wier bijdrage aan ons leven zowel op het persoonlijke als het beroepsmatige vlak ligt; en de verpleegster die mij verzorgde toen ik onlangs een ernstige operatie moest ondergaan, die gevolgd werd door welhaast noodlottige complicaties. Natuurlijk zou ik de lijst van vrouwen die een zegen zijn voor mij en voor de kerk alsmaar langer kunnen maken, maar waar het mij om gaat, is dat Ardeth en Joan en Carolyn en Marilyn en Randi en Pat allemaal heel verschillend zijn. Op dit moment hebben wij allemaal verschillende taken in het leven. Misschien zal deze taak voor ieder van ons veranderen in de jaren die voor ons liggen. Ieder van ons moet haar zinnen op de juiste dingen zetten, de juiste dingen najagen en alles wat wij bezitten aan het koninkrijk schenken, met het oog alleen gericht op de ere Gods en op de verbonden die wij hebben gesloten. Om dit te kunnen doen moeten wij natuurlijk dicht bij de Geest leven door middel van gebed, studie en een rechtvaardige levenswijze, ten einde de afleidingen en de meer zelfzuchtige doelen te vermijden, waardoor des Heren bedoeling met ons wordt verijdeld en die ertoe zullen leiden dat wij deze prijsgeven.

Mocht dat gebeuren, dan zullen wij ons gefrustreerd en verlaten voelen en niet die innerlijke vrede en geborgenheid ervaren die ons alleen ten deel valt wanneer wij beantwoorden aan onze persoonlijke zending in het leven. Wat onze taak ook is, wij moeten haar zoeken door middel van een rechtschapen levenswandel en persoonlijke openbaring. Wij moeten ons vertrouwen niet stellen in de arm des vlezes of in de filosofieën van de mensen. Wij moeten over onze persoonlijke liahona beschikken. Dat is ook precies wat de Heer verwacht van zijn priesterschapsdragers.

Waar dit allemaal toe dient, is om te onderstrepen dat wij op de onderlinge verschillen gesteld zijn; niet alleen die tussen man en vrouw, maar ook die tussen de vrouwen onderling. Bij het bespreken van de betrekking van vrouwen tot hun specifieke opdrachten en van mannen tot hun priesterschapstaken, vind ik het veel nuttiger om te spreken over plichten en verantwoordelijkheden, dan over „rechten”. Eerlijk gezegd heb ik mijn bekomst van iedere strijd, beweging of mars ten behoeve van iemands rechten, of dat nu voor mannen, voor vrouwen, of wie dan ook is. Bijgevolg wil ik spreken over verplichtingen en als bron daarvoor citeer ik de volgende indrukwekkende regels van Alexander Solzhenitsyn (Russisch schrijver, geboren in 1918):

„Het is in het westen tijd om niet zozeer de rechten als wel de verplichtingen van de mens te verdedigen.” (Uit „A World Split Apart,” *National Review* van 7 juli 1978, blz. 838; cursivering toegevoegd.) Ik geloof dat wanneer wij gehoor geven aan onze verantwoordelijkheden, het met onze rechten wel in orde zal komen, of het nu een man of een vrouw betreft.

Nieuws uit de kerk

Juni 1982

In memoriam:
een voormalig
jeugdwerkleidster

Zuster Lucile C. Reading, 72, hoofdredactrice van het kerkblad voor de kinderen *Friend* en voormalig lid van het algemeen jeugdwerkpresidium, is op 22 maart 1982 thuis in Centerville (Utah) overleden.

Zuster Reading heeft als lid van het algemeen jeugdwerkbestuur en als tweede raadgeefster van het algemeen jeugdwerkpresidium (1963-1970) de hele wereld bereisd.

In 1971 werd zij geroepen als hoofdredactrice van de *Friend*, in dat jaar verscheen dat tijdschrift voor het eerst, en is dat tot haar dood gebleven.

Daarvoor was zij al redactrice van de *Children's Friend*, de voorloper van de *Friend*. (De artikelen voor kinderen die in de *Ster* verschijnen, worden uit de *Friend* geselecteerd.)

Zuster Reading was niet alleen in de kerk, maar ook in de gemeenschap bijzonder actief. Zij heeft haar gemeenschap als lid van het plaatselijke schoolbestuur gediend; zij had zitting in het bestuur van het "Primary Children's Medical Center" en verschillende andere organisaties die op vrijwilligers steunen, zoals de "American Cancer Society".

Zuster Reading was de weduwe van Keith E. Reading, die haar in 1973 voorving. De nabestaanden zijn twee zoons en hun respectievelijke gezinnen.

De kerk leidde haar naar een baan en een getuigenis

William S. Goodfellow

Loes Fikkerman heeft, sinds ze meer dan twintig jaar geleden lid werd van de kerk, niet alleen een nieuwe levensstijl, maar ook een nieuw beroep gevonden, namelijk lerares in volksdansen of zoals zij het stelt "waar ze maar willen dansen".

Nu lijkt dat overal in haar omgeving. Ze heeft al zoveel verschillende lessen gegeven aan zoveel verschillende groepen dat haar werk al enkele malen de pers gehaald heeft.

Ze houdt van haar werk en dat is te zien als men haar ogen ziet dansen als ze er over spreekt en aan de manier waarop ze het heeft opgedaan toen ze pas lid was van de wijk Amsterdam.

Het duurt echter niet lang voor men ontdekt wat er bij deze bedachtzame zuster werkelijk in tel is en dat is het gevoel dat zij leerde kennen toen zij voor het eerst de zendelingen ontmoette.

"Toen ik 10 was, wist ik dat er een God moest zijn," zegt ze. "Ik kon zien hoe de aarde in elkaar zat en ik wist dat dit door een hogere macht geregeerd moest worden."

Hem ontdekken, leverde echter meer moeilijkheden op. Gebeden, zelfs kindergebeden, leken niet beantwoord te worden en de ervaringen in de kerken van vriendinnen, bevredigden haar ook niet.

"Toen ik zo'n zestien jaar was, begon ik alles te lezen wat ik te pakken kon krijgen," zegt ze, "vooral de Bijbel. Maar die begreep ik niet. Toen er mensen aan de deur kwamen die me begonnen te vertellen dat alles in het millennium volmaakt

zou zijn, omdat daar geen kinderen zouden zijn, besloot ik er meteen mee op te houden. Kinderen zijn altijd belangrijk voor me geweest en in die tijd was ik getrouwd en ik had er vier."

De speurtocht voor zuster Fikkerman hield op toen er weer eens mensen aan de deur kwamen, dit keer twee jonge ouderlingen uit Amerika die vertelden dat zij De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen vertegenwoordigden.

"Dit was een nieuwe naam voor me," herinnert ze zich, ze zegt evenwel het woord "mormoon" te hebben herkend. Nu haar nieuwsgierigheid geprikkeld was, liet ze hen binnen en bood hen koffie of thee aan. "Ze zeiden echter dat ze geen koffie of thee dronken," zegt ze "ze gebruikten ook geen tabak of alcohol. Dat was een hele verrassing. Mijn dag begon gewoonlijk met een kop koffie en een sigaret; voor mij hoorde dat bij de goede kanten van het leven."

Haar belangstelling werd evenwel nog meer gewekt toen een van de zendelingen haar vroeg of ze wist waar ze vandaan kwam, waarom ze hier was en waar ze heen zou gaan als ze zou sterven. "Dat zijn nou juist de vragen waar ik al sinds mijn tiende mee rondloop." Ze herinnert zich nog dat ze hen dat heeft verteld en hoe zij haar over het evangelie vertelden, hoe logischer het allemaal leek, hoe beter het in elkaar leek te passen; net zoals zij de wereld had gezien toen zij nog heel jong was.

Ze moedigden haar aan om te bidden,

hierover zegt ze dat ze dat in geen jaren had gedaan, dus nadat ze weg waren, knielden ze neer om de Heer te vragen of hetgeen zij haar hadden geleerd waar was. "En ik voelde een warmte in mijn hart, die ik nooit eerder gevoeld had," herinnert ze zich en voegt eraan toe dat ze niet precies wist wat dat betekende, behalve dat haar gebed nu eindelijk was verhoord.

Vanaf dat uur, vervolgt zij, was haar verlangen naar koffie en tabak verleden tijd. Toen zij weer de Bijbel las, kon ze die niet alleen begrijpen, maar ze wist ook dat hij waar was; dat was ook zo met het Boek van Mormon. Toen zij op haar eerste zondag in de kerk ondanks al het vreemde en nieuwe in de eredienst van de heiligen der laatste dagen het lied "Gods Geest brandt in 't harte als vuur en als vlammen" hoorde zingen, begreep ze wat ze bij haar gebed had gevoeld.

Binnen een week was ze gedoopt en ze vertelt: "Op het moment dat ik uit het water kwam, waren al mijn angst en vrees verdwenen."

Op korte termijn werden ze vervangen door verschillende kerktaken - eerst OOV en de zustershulpvereniging en af en toe het jeugdwerk met de kinderen, die nu nog altijd zoveel voor haar betekenen. Onverschillig waar haar kerkwerk haar liet dienen is ze er gelukkig geweest, zegt zuster Fikkerman, en ze heeft nog altijd iets kunnen vasthouden van het warme gevoel dat haar overviel bij haar kennismaking.

Haar ervaringen bij het samenstellen van haar familiegeschiedenis zijn eveneens iets om dankbaar voor te zijn.

"Toen ik aan mijn genealogie begon, was het iets hopeloos," weet ze zich te herinneren, "mijn patriarchale zegen beloofde me echter dat ik meer resultaten zou hebben, zodra ik het weer zou proberen.

Het staat vast dat ik na die tijd wel tienmaal zoveel namen geproduceerd heb.

Soms heb ik zelfs een boek met een heel andere reden opengeslagen, om daarin dan een heel gezin te vinden waarnaar ik aan het zoeken was.

Er zijn zoveel van dergelijke dingen gebeurd, nou ja, vroeger geloofde ik aan toeval; maar nu niet meer."

Ze vertelt dat het ondanks het succes dat zij met haar volksdanslessen heeft, in Nederland niet altijd gemakkelijk is om mensen te vinden die graag over godsdienst willen spreken. "De mensen zijn zo zelfgenoegzaam geworden," stelt ze en legt daarbij uit dat zelfs enkele van de grootste kerken van het land niet meer opengesteld worden voor het publiek. Het ontmoedigt haar echter niet.

"Ik geloof dat iedereen een getuigenis krijgt op de manier die hij nodig heeft," ze concludeert daarbij "op een manier die voor hem zinvol is. Ik weet dat er mensen zijn die er heel hard voor moeten werken; misschien was ik er ook zo een. Voor ik gedoopt werd, was ik voor veel dingen bang - voor het verkeer, het donker, andere mensen, enzovoort. Toen is die vrees afgewassen - maar dat eerste getuigenis is gebleven."

Of, zoals men hieruit kan afleiden, de liefde voor God die haar ertoe bracht.

Martijn Huffnagel

Toen broeder Huffnagel met de kerk in aanraking kwam, woonde hij in een tent te Amerongen en het getuigt van zijn ondernemingsgeest dat hij een woongelegenheden wist te vinden waar hij met vier zendelingen kon samenwonen. Het was natuurlijk wel echt een mannenhuishouden, maar zij redden zich met zijn vijven wonderwel.

Toen de hospes te veeleisend en bovendien de huur veel te duur werd, verhuisden zij naar het kerkgebouw aan de Oirschotlaan, waar de zendelingen hebben gewoonde totdat zij een geschikte woongelegenheden voor zichzelf hadden gevonden en Martijn totdat hij op zending ging. Ervaringen dus, die hem goed van pas zullen komen nu hij zelf op zending is. Hij is werkzaam in Keulen en heeft een Engelstalige collega, wat voor Martijn nog wat problematisch is, maar met zijn doortastende aanpak van de uitdagingen zal hij zowel het Engels als het Duits spoedig onder de knie hebben.

Wij wensen Martijn van harte Gods beste zegen toe bij zijn zendingswerk en vertrouwen dat hij veel succes zal hebben.

Zendingsleider Zeist.

De kerk zendt ziekenhuismateriaal en voedsel naar Polen

De kerk heeft ziekenhuismateriaal en voedsel naar Polen gestuurd om dat aldaar te laten distribueren.

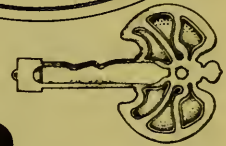
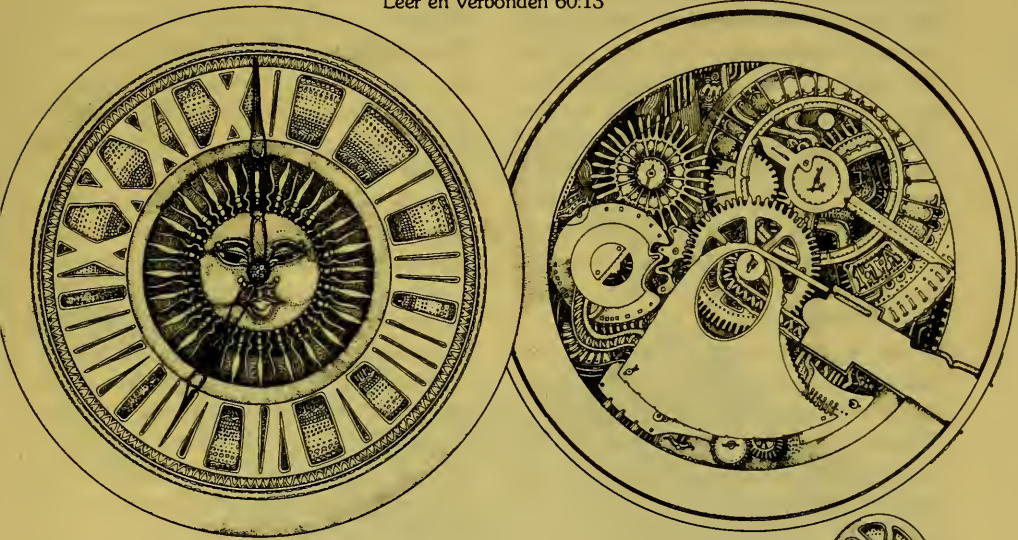
De eerste zending die uit Salt Lake City naar Warschau gevlogen werd bestond uit desinfectans in poedervorm, na toevoeging van water kon er 373.000 liter desinfectans van gemaakt worden. Het is bestemd om in de Poolse medische voorzieningen gebruikt te worden.

Glen Pace, directeur van de welzijnszorg van de kerk, vertelde dat er bovendien 22.680 kilo melkpoeder, 9.070 kilo chocolademelkpoeder en 9.070 kilo pastaproducten verstuurd zouden worden. De nominale waarde van het voedsel is f 230.000,-. Pace gaf de vertegenwoordigers van "Food for Poland", een Amerikaanse liefdadige organisatie die in Provo zetelt, bovendien een

*Gij zult uw tijd niet verbeuzelen,
evenmin zult gij uw talent begraven,
zodat het onbekend blijft.*

Leer en Verbonden 60:13

VAN VRIEND TOT VRIEND

Charles Didier

De kinderjaren zijn een heerlijke periode van het leven waarin wij vele dingen ontdekken over de wereld om ons heen. Het is ook een periode waarin onze ouders ons de rechtvaardige

beginselen die in deze wereld heersen leren, ter voorbereiding op de talrijke opgaven waarmee wij geconfronteerd zullen worden.

Eén van de belangrijkste opgaven die

onze Heiland ons heeft gegeven, is om zielen tot Hem te brengen. Onze geliefde profeet, president Spencer W. Kimball, nodigt iedere jongen uit om zich erop voor te bereiden een waardig zending te zijn. Veel jongens en meisjes vragen zich af hoe zij waardig kunnen worden om als zendingen van de Heer Jezus Christus te worden geroepen. Ouders en priesterschapsleiders zullen behulpzaam zijn bij het beantwoorden van die vraag, maar het uiteindelijke antwoord ligt altijd bij jou. Bij jou, omdat je huidige handelingen als kind gewoonten zullen worden; goede gewoonten als je handelingen goed zijn, maar slechte gewoonten als ze niet goed zijn. Je gezamenlijke gewoonten zullen je persoonlijkheid bepalen en het is je persoonlijkheid dat ten dele bepaalt of je de leringen van de Heer al dan niet zult volgen.

Ik wil je deelgenoot maken van een belangrijk beginsel dat je kan helpen een persoonlijkheid te ontwikkelen als die van Christus. Als je je aan dit beginsel houdt, onderhoud je de geboden van de Heer en ontwikkel je de goede gewoonten die nodig zijn om een zending te worden. Het beginsel staat in Leer en Verbonden, afdeling 60, vers 13, en de manier om het in je geheugen te prenten is om je voor te stellen dat er een wekker voor je staat.

Wat gebeurt er wanneer een wekker niet op tijd afloopt of helemaal niet afloopt? Wel, misschien kom je te laat op school of op een vergadering, of mis je de bus, en het oponthoud bezorgt je misschien gevoelens van spijt en frustratie. De wekker herinnert je aan een plicht, dat het tijd is om te handelen. Je kunt hem ook

beschouwen als iets wat je eraan herinnert je tijd beter te benutten, vooral wanneer het om het werk van de Heer gaat.

De wekker gaat af met behulp van een veertje. Bedenk, iedere keer dat je het alarm hoort, wat een veertje met zijn energie tot stand brengt. Het doet je uit je bed springen. Voordat het alarm echter zijn werk kan doen, heb je een sleutel nodig voor het opwinden van het veertje. En ervoor te zorgen dat je altijd die sleutel gebruikt, dat is jouw opgave. Als je vergeet het veertje op te winden, zullen de wijzers niet bewegen en zal het alarm niet afgaan.

Ik denk weleens dat bidden kan worden vergeleken met het opwinden van een wekker. Het is de sleutel om contact te krijgen met onze Hemelse Vader. Net zoals een wekker niet af zal gaan tenzij de veer wordt opgewonden, zo zul je niet zijn afgestemd op de Heer als je de sleutel van het gebed niet gebruikt. Wanneer je dat wel doet, wordt je eraan herinnerd dat je een kind van God bent en dat Hij je gebeden hoort en je verlangen om gehoorzaam te zijn indachtig is.

Ik ben dankbaar voor mijn wekker, want hij vertelt mij niet alleen hoe laat het is, maar herinnert mij er ook aan dat het tijd is om te bidden. Hij herinnert mij eraan dat ik mijn tijd niet moet verbeuzelen, maar mijn talenten moet ontwikkelen en met anderen delen. Dit is één manier om mijn Hemelse Vader mijn liefde te tonen. Wij zijn kinderen van God en onze tijd is zijn tijd, die Hij ons heeft gegeven zodat wij Hem kunnen dienen. □

Haroon zat onder de eenzame acacia-boom, die zijn bladerdak als een reusachtige parasol uitspreidde en hem beschermde tegen de warme zon. Hij keek uit over het saaie Somalische nomadendorp, waar hij nu woonde.

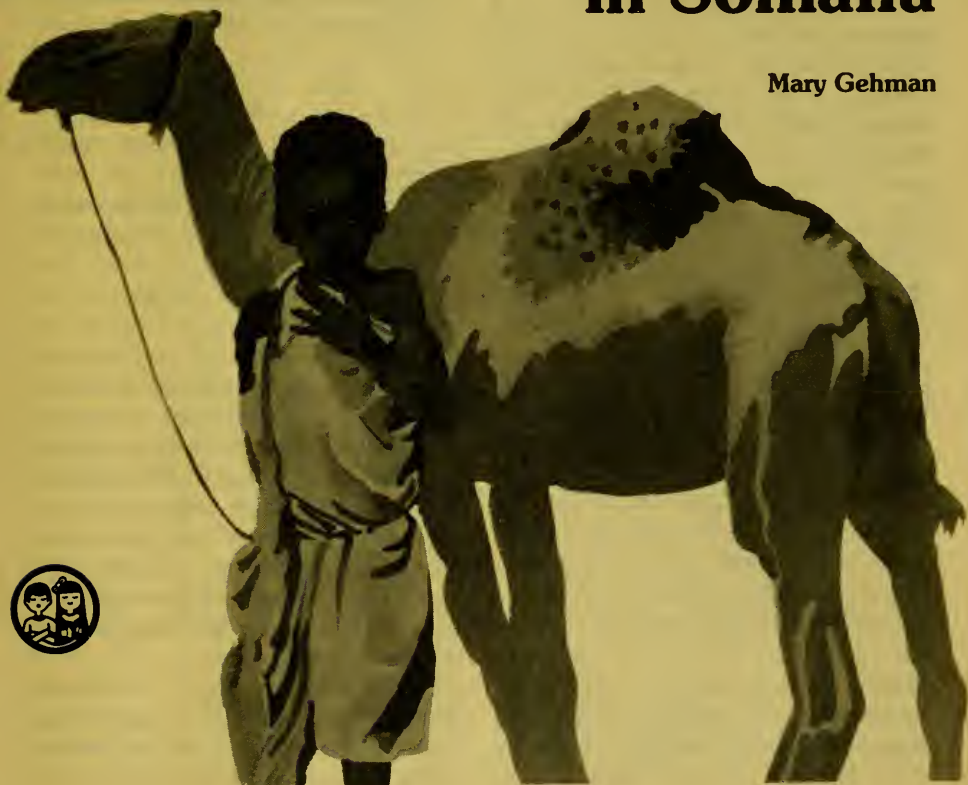
Die ronde hutten lijken heel veel op de stapels gras die ik de ezels vroeger naar de markt in Mogadishu zag brengen, dacht hij. Er lag een dromerige blik in zijn ogen. Wat zou vader nu aan het doen zijn?

vroeg hij zich af. Ik wou dat ik op dit moment thuis naast hem zat, heerlijk genietend van de bries uit zee en smullend van moeders heerlijke bariis iyo .araq (rijst met gestoofd vlees). Ons huis is lekker ruim om in te wonen. Hier moet ik me bukken om de aqal (hutten) binnen te gaan. Zij zijn maar net groot genoeg dat een paar van ons erin kunnen slapen.

Het land, dat in iedere richting tot aan de kim reikte, was zo vlak als de ondiepe

Kamelen en klassen in Somalia

Mary Gehman

wanmand die hij Amina had zien vlechten uit reepjes boomschors. Vlakbij groeiden enkele lage struiken, waar de geiten zich omheen hadden verzameld zoals kuikens rondom de kip. Op enige afstand kon hij de grote kudde kamelen zien die het eigendom waren van het dorp.

Alles was volkomen stil terwijl Haroon bleef denken aan thuis, zo'n 800 km naar het zuiden. Toen schoten de woorden van president Mohamed Sitad Barre hem te binnen. Voordat de jonge mensen waren uitgestuurd om deel te nemen aan deze campagne om alle mensen te leren lezen en schrijven, had hij tegen hen gezegd: „Haddaad taqaan bar, haddaad dan aqon baro.” (Als je kennis hebt, onderwijs; als je geen kennis hebt, leer.) Haroon was er zeker van geweest dat hij de nomaden veel te leren had. Hij was verlangend de nomaden, die 70 procent van de bevolking van Somalia uitmaakten, de kunst van het lezen en schrijven van de Somalische taal bij te brengen.

Vóór 12 oktober 1972, toen de revolutionaire regering, die toen drie jaar bestond, had aangekondigd dat zij ook geschreven zou worden, was de Somalische taal alleen een gesproken taal geweest.

Haroon vond het schrijven en lezen van het Somalisch nog steeds een beetje vreemd. Vroeger had lezen altijd te maken gehad met een vreemde taal. Zijn ervaring leek op die van mensen die thuis Engels spreken maar overal daarbuiten Frans moeten gebruiken. Er zouden geen boeken of tijdschriften in 't Engels zijn, want alles wat gedrukt was zou in 't Frans staan.

Haroon was nog maar vier toen hij naar school ging om te worden onderwezen voor de Koran, het heilige boek van de moslims. Hij dreunde de Arabische woor-

Een stadjongen leert hoe een kameel wordt opgeladen.

den op met zijn klasseggenootjes, maar hij begreep ze niet.

Op zijn zevende begon hij Engels te leren. „This is a book,” zei de leraar op die school.

En dertig stemmetjes zeiden hem na: „This is a book.”

Alle Somaliërs die in het verleden naar school waren gegaan hadden een vreemde taal moeten leren, maar er was geen mogelijkheid geweest om hun eigen taal te leren lezen en schrijven. Niet meer dan ongeveer 5 procent van de mensen kreeg de gelegenheid om naar school te gaan. Verschillenden van hen hadden geprobeerd de Somalische taal op schrift te stellen, maar voor 1972 was niemand erin geslaagd.

Haroon kon zich nog de opwindig herinneren van de dag waarop bekend werd gemaakt dat de taal zou worden geschreven met hetzelfde alfabet dat hij

gebruikte om Engels te leren. Vliegtuigen hadden over heel de stad blaadjes uitgestrooid om de mensen op de hoogte te stellen van het goede nieuws.

De mensen waren meteen begonnen Somalisch te leren lezen en schrijven.

Drie maanden later kreeg Haroon van zijn vader, die werkte op een kantoor van de overheid, te horen: „Volgende week moet ik een examen Somalisch halen, anders ben ik mijn baan kwijt.”

Diezelfde week zaten Haroon en drie van zijn vrienden op een terrasje van een kruidig drankje te nippen, toen Jama op hen af kwam rennen, zwaaiend met de eerste editie van het Somalisch dagblad. „Moeten jullie eens kijken,” riep hij. Vol trots las hij de naam van de nieuwe krant: „Xiddigta Oktoobar” (Oktober Ster). Weldra bogen vijf hoofden zich over de bladzijden om bekende woorden uit te spreken die er gedrukt zo vreemd uitzagen.

Radio Mogadishu begon met het uitzenden van dagelijkse taallessen. Inmiddels was iedereen in de stad bezig met het leren lezen. Overal kwamen leescursussen op gang.

In augustus 1974 werd de campagne om iedereen lezen en schrijven te leren tot de nomaden uitgebreid. Alle scholen, behalve de technische scholen en de hoogste klassen, werden voor een jaar gesloten. Leerlingen van veertien jaar en ouder werden de rimboe ingestuurd om de nomaden te onderwijzen.

Duizenden van deze jonge mensen werden toegewezen aan verschillende delen van het land. Haroon was één van hen. Hij had zich gemeld bij de ambtenaar die belast was met het uitdelen van het materiaal. „Nabad miyaa,” zo luidde zijn begroeting.

„Haah waa nabad weeya,” was het opge-

wekte antwoord. „Hier is wat je nodig zult hebben, Haroon: een deken voor de koude nachten; een opvouwbaar schoolbord, waar ook de wisser, pennen en potloden in opgeborgen worden; een lesboek; en een klasseboek. Nbad gelyo. Llaah ha ku barakadeya.” (Ga in vrede met Gods zegen.)

Vol zelfvertrouwen begon Haroon aan zijn opdracht, maar hij ondervond dat het nomadenhoofd er geen belang in stelde iets te leren van een stadsjongen die niets wist over kamelen. Alleen de kinderen en vrouwen woonden - zo nu en dan - de lessen bij.

Haroon snakke naar het comfort van zijn vaders huis, vooral de overvloed aan water om te douchen. Hij hunkerde naar een kans om met zijn vrienden te praten, want hier werd hij door de meeste mannen genegeerd.

Net toen hij zich bijzonder gedepriemeerd voelde, kwam hij Osman, een vroegere schoolvriend tegen, die met een andere groep nomaden rondtrok. Osman was een en al geestdrift over de campagne en alles wat hij van de nomaden aan 't leren was. „Ik heb zelfs geholpen bij het opladen van de kamelen voor deze verhuizing,” vertelde hij met een brede lach. „Ik had nog nooit een kameel aangeraakt. En weet je,” vervolgde Osman, terwijl hij het dichtstbijzijnde dier een vriendelijk klopje gaf, „deze kameel gehoorzaamde zelfs mijn bevel om op te staan nadat wij hem beladen hadden.”

Nadat zij afscheid hadden genomen, dacht Haroon na over wat Osman had verteld en zijn duidelijk plezier in alles wat hij meemaakte. Ik heb me op slechts één onderdeel van de opdracht van de president geconcentreerd. Ik vond dat ik zoveel wist wat de nomaden moesten leren, dat ik er helemaal niet aan dacht

Een aandachtige klas jonge dames.

iets van hen te leren. Zachtjes herhaalde hij de woorden van de president: „Haddaad taqaan bar, haddaadan aqoon baro.” (Als je kennis hebt, onderwijs; als je geen kennis hebt, leer.)

Die avond ging hij wat dichterbij de mannen om het kampvuur heen zitten. Hij was geboeid door de verhalen die stamhoofd Abdi vertelde over Somalische helden uit het verleden. Net voordat hij in slaap viel dacht hij: „Ik zou die verhalen in het Somalisch moeten opschrijven.” Maar de volgende dag was er geen tijd voor lessen, en evenmin voor het opschrijven van verhalen, want de stam moest verder trekken om betere weidegrond voor het vee te zoeken.

Haroon probeerde zich nuttig te maken. Tegen de tijd dat zij op hun nieuwe plek op orde waren, had hij het gevoel dat hij er een beetje bijhoorde. Maar hij merkte ook dat hij koorts had. Hij klaagde niet, maar toen stamhoofd Abdi van Haroons

ziekte te horen kreeg, was hij bezorgd. Hij stuurde een jongeman erop uit om een bijzondere plant te zoeken die als medicijn tegen koorts werd gebruikt. Tegen Haroon zei hij: „Misschien wil je nu liever terug naar je vader. Het leven in de rimboe is hard.”

Maar Haroon was vastbesloten om te blijven, daar hij nu even verlangend was om te leren als te onderwijzen. Toen stamhoofd Abdi na Haroons herstel zag dat hij een oprecht verlangen had om zoveel mogelijk te leren over het nomadenleven, werd hij veel vriendelijker. Hij droeg zijn mensen zelfs op om de lessen bij te wonen.

Wanneer de jongemannen 's middags bij elkaar kwamen onder de brede takken van de acaciaboom, zochten de kamelen daar ook schaduw. Het was wel heel anders dan het klasselokaal in de stad waar Haroon Engels had geleerd. Hier hing het schoolbord in een boom, en hing de penetrante, bijtende stank van kamelen in de stoffige lucht.

Een aantal van de nomaden waren ijverige leerlingen en hielpen de anderen. Kleine kinderen dreunden het alfabet op onder het hoeden van de geiten. Zij schreven de letters in het stof terwijl de geiten knabbelden aan alles wat zij maar vinden konden.

Op zekere avond, toen de volle maan haar licht over het nomadenkamp liet schijnen, las Haroon een verhaal voor dat het stamhoofd een paar weken eerder had verteld. De mannen zaten er als betoverd bij, zich in zekere zin voor 't eerst realiserend dat deze tekens een bekend verhaal konden vertellen.

Toen Haroon zijn verhaal af had, was stamhoofd Abdi in een nadenkende stemming. „Dat is goed, Haroon,” zei hij. „Als wij onze geschiedenis opschrijven,

zullen onze kinderen haar nooit vergeten. Ik moet ook leren schrijven.”

Stamhoofd Abdi werd een ijverige leerling, en met zijn voortdurende aanmoediging kwamen de anderen ook regelmatig.

Later werd er in Mogadishu een groot feest gehouden toen Haroon en duizenden andere jongens en meisjes na acht maanden onder de nomaden te hebben vertoefd, in de hoofdstad terugkwamen. Duizenden mensen hadden zich langs de straten geschaard om hen te verwelkomen en om de voltooiing te vieren van weer een fase in het gevecht tegen het analfabetisme.

De scholen begonnen weer en deze jonge mensen werden weer leerlingen. Maar er was één verschil: hun ervaringen in de rimboe hadden hen veranderd en hen oog gegeven voor een aantal van de problemen waar hun land mee te kampen had. Velen van hen hadden nu een groeiend respect voor de vaardigheden van de nomaden, die in staat waren in leven te blijven in de wrede woestijn. Zij hadden nu ook grotere waardering voor de nomadencultuur van hun voorouders.

Zes maanden later, toen Haroon op zekere dag door de drukke straten van school naar huis liep, rook hij plotseling de sterke, onmiskenbare lucht van een kudde kamelen. Hij werd door herinneringen overspoeld. Toen zag hij de kudde op enige afstand de hoek om komen. Zij verdrongen elkaar terwijl auto's en taxi's toeterden. Een nomade bracht een kudde naar het slachthuis. Haroon sprak hem aan en ontdekte dat de man de stam van Abdi goed kende.

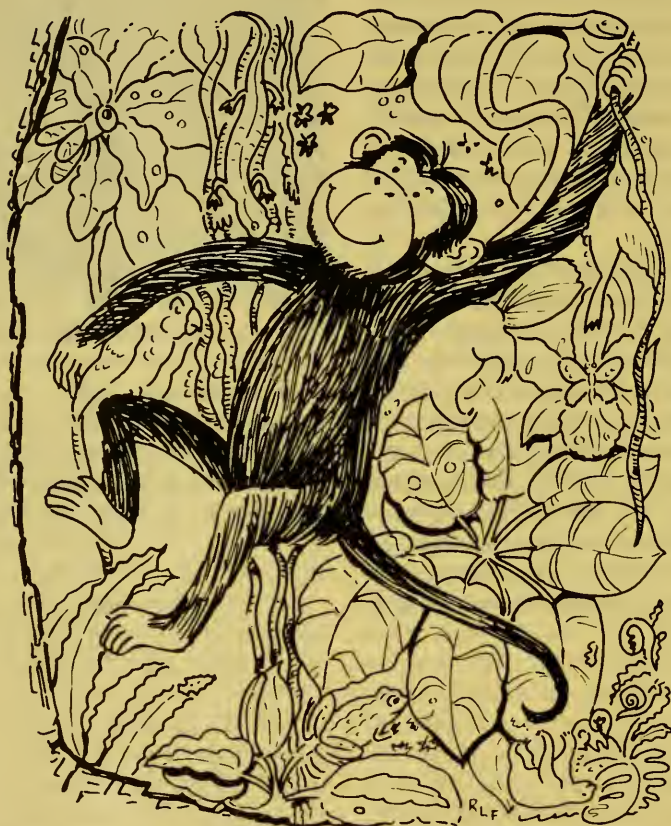
Hij overhandigde Haroon een brief die verried dat hij vele dagen lang was meegevoerd in een van de plooiën van zijn gewaad. Haroon maakte hem open en las hoe vele stamleden hem hun groeten stuurden. De brief was door stamhoofd Abdi zelf geschreven en hij bedankte Haroon voor het onderwijzen van hemzelf en zijn volk.

Het stemde Haroon gelukkig te weten dat ook Abdi gehoor gaf aan de woorden van de president: „Als je kennis hebt, onderwijs; als je geen kennis hebt, leer.” □

Foto's van de schrijfster

APEKUREN

Roberta Fairall

Kun je tussen het gebladerte een papegaai, een salamander, een banaan, een slak, een luiaard, een bij, een miereneter, een vlinder, een kolibrie, een slang, een pad en een pijlpunt vinden?

cheque ter waarde van F 13.000,- voor medicamenten.

Broeder G. Eugene England, professor Engels aan de Brigham Young University, is een van de stichters van "Food for Poland".

De bijdrage van de kerk houdt de traditie om de behoeftigen bij rampen te helpen in ere. Broeder Pace legde uit dat de welzijnszorg bij rampen verbruiksartikelen distribueert aan degenen die er behoefte

aan hebben, zonder erop te letten of deze mensen al dan niet lid van de kerk zijn. Dit is ook zo gegaan bij de distributie van materiaal aan de slachtoffers van de aardbevingen in Chili, Guatemala en Nicaragua en aan de watersnoodslachtoffers in Australië.

Broeder England zei dat de bijdrage van de kerk deel zal uitmaken van de vierde zending die "Food for Poland" daarheen verstuurt. Eerdere zendelingen omvatten onder andere 63.500 kilo melkpoeder.

Kennis vergaren, een noodzaak

Ongeveer twee jaar geleden werd in de wijk Eindhoven de seminarieklas van de zondag naar een dag in de week verschoven. Aanvankelijk was hier onder de ongeveer honderd actieve leden weinig animo voor. Enige jongeren kwamen met het voorstel het seminarie dan maar te houden op een uur voorafgaand aan de JM/JV en zo gebeurde het.

Na een jaar kwam de bisschop met een ander idee, n.l. 's morgens vroeg te gaan studeren voor de schooltijd begon.

Men vond dit wel wat vroeg maar toch kwamen de jongelui overeen drie ochtenden per week gezamenlijk te studeren, een besluit waar wel zeker de hulp van de Heilige Geest aan te pas was gekomen. Het enthousiasme was zo groot dat zelfs een van de meisjes die zestig kilometer van Eindhoven woont, zondagavond bij leden bleef overnachten om toch maar de volgende ochtend vroeg present te kunnen zijn. Het gezin waartoe dit meisje behoort, heeft inmiddels een woning in Eindhoven gekregen. Een bijzondere zegening! Een broeder die de leiding heeft komt

anderhalf uur door weer en wind fietsen om van zes tot zeven les te kunnen geven, en geïnspireerd door al dit enthousiasme kwam de bisschop met een nieuw voorstel: het gezamenlijk bestuderen van het boek "De presidenten van de kerk", onder supervisie van het instituut. Deze studiebijeenkomsten zouden gehouden worden op woensdag en donderdag, 's morgens van zes tot zeven.

Zes lange weken studeerde de bisschop alleen totdat aarzelend de eerste zuster zich meldde, waarna er al spoedig meer volgden en er nu minstens tien, ja soms wel twintig leden aanwezig zijn.

Wat kan er door samenwerking op deze manier al niet tot stand komen.

Onze wijk groeit niet zozeer door het groter worden van het aantal leden, maar veeleer door de fijne verstandhouding van de leden onderling.

Door het evangelie en alles wat daarmee te maken heeft met elkaar beter te leren kennen en begrijpen zullen wij eerder het recht hebben ons "Gods volk" te noemen.

zuster M. Willemse-Hanraths

Jonge-volwassenenconferentie te Amsterdam

Op vrijdag 19 maart vond in de kerk te Amsterdam een jonge-volwassenenconferentie plaats. Ongeveer vijftig jonge volwassenen uit heel Nederland waren naar Amsterdam gekomen om de conferentie tot een succes te maken.

De activiteiten begonnen vrijdagavond met een getuigenisvergadering. Er heerste een fijne sfeer waarin bijna iedereen zijn getuigenis gaf. Een goede start voor een conferentie die ook verder in een goede sfeer verliep. Na de vergadering gingen de deelnemers uiteen om de over Amsterdam verspreide logeerplaatsen op te zoeken.

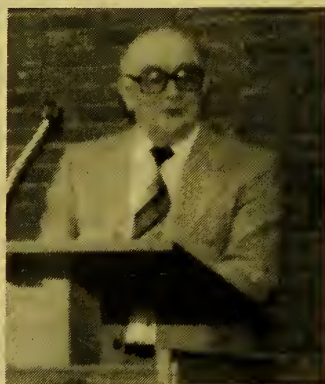
Zaterdagochtend kwamen ze wederom bijeen om te vergaderen. Na een opbouwende inleidende toespraak splitste de groep zich in discussiegroepjes van vijf mensen om dieper in te gaan op verschillende onderwerpen.

's Middags was het tijd voor ontspanning

en een (hernieuwde) kennismaking met Amsterdam. Beladen met lunchpakketten trok men op naar de binnenstad voor een rondvaart door de grachten en over het IJ. Verder stond een bezoek aan Artis op het programma. Degenen die na dit uitstapje nog energie over hadden konden zich 's avonds uitleven op de dansvloer.

Zondagochtend werd gesplitst om respectievelijk de ZHV- en priesterschapsvergadering bij te wonen. Ook de zondagsschoollessen werden gescheiden bijgewoond. De avondmaalsvergadering werd samen met de wijk Amsterdam gehouden.

Na een snelle lunch vulde de kapel zich weer op. Broeder Schulders, patriarch, had zich bereid getoond een haardvuurmiddag te geven over het thema 'de patriarchale zegen. Ruim een uur lang wist hij de aanwezigen te boeien. Daarna liep de conferentie ten einde.

Br. Schulders tijdens de jonge-volwassenenconferentie.

Het nieuwe tempelontwerp is een combinatie van schoonheid en rendement

Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat de nieuwste serie tempels die op tien verschillende plaatsen gaat worden gebouwd, zal bestaan uit gebouwen waarin alles gelijkvloers is en die de mogelijkheid bieden om veel tempelwerk te laten verrichten. "De nieuwe opzet is kleiner, doelmatiger en veel economischer in bouw- en onderhoudskosten," aldus ouderling W. Grant Bangerter, hoofd van de afdeling tempels.

De nieuwe tempelplannen omvatten een ontwerp met een jaarlijkse capaciteit van 195.000 endowments en een kleinere versie met de mogelijkheid tot 90.000 endowments. Het interieur van deze tempels met een schuin dak en zes spitsen omvat vier endowment-zalen, drie verzegelkamers, een celestiazaal, een doopzaal en kantoren voor de president, de tempelmoeder en de archivaris.

De tempeldiensten beginnen om de vijfendertig minuten. In het grote type tempel kunnen vijftig mensen in een endowment-zaal, in het kleinere type drieëntwintig. De grotere tempels komen in Dallas, Chicago en Frankfurt; de kleinere in Buenos Aires, Guatemala, Johannesburg, Lima, Manila, Seoul en Stockholm. De bouwtijd wordt geraamd op anderhalf jaar, aldus architect Allen B. Erekson.

Derek F. Metcalfe van de afdeling tempels beschrijft de tempels als mooie ontwerpen met meubilair dat even fraai is als dat in alle andere tempels: "Het interieur omvat onder andere indirecte verlichting, gekleurd glas, spiegels en toepasselijke kunstwerken."

(The Ensign, maart 1982)

De nieuwe tempels krijgen zes spitsen, alles komt gelijkvloers en de bouwtijd wordt geraamd op ongeveer anderhalf jaar.

Het Mormoons Tabernakelkoor komt naar Europa

Het Mormoons Tabernakelkoor maakt binnenkort zijn twaalfde internationale concertreis. Er zullen in juni tien concerten in acht verschillende Europese steden gegeven worden.

De president van het Tabernakelkoor, Oakley S. Evans, meldde dat het uit 325 stemmen bestaande koor, zijn eerste concerten zal geven op 7 en 8 juni, ter gelegenheid van het internationale Festival in Bergen (Noorwegen). Het concertschema omvat verder uitvoeringen in Oslo, 9 juni; Stockholm, 11 juni; Helsinki, 12 juni; Kopenhagen, 14 en 15 juni; Alborg 16 juni en ter gelegenheid van de viering van de tweehonderdjarige vriendschapsbanden tussen de Verenigde Staten en Nederland op 18 juni te Rotterdam. Het slotconcert vindt op 20 juni plaats in de "Royal Albert Hall" in Londen.

De uitvoeringen van het Tabernakelkoor in Noorwegen, Zweden en Finland zijn daar tevens een eerste optreden. Tijdens concertreizen in 1955 en 1973 heeft het koor al gezongen in Engeland, Nederland, en Denemarken en ook in Schotland, Wales, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk.

Bij andere gelegenheden gaf het koor uitvoeringen in Brazilië, Japan, Korea,

Mexico en Canada en in talrijke steden in de Verenigde Staten. De eerste concertreis van het koor vond plaats in 1893. Dr. Jerold Ottley, dirigent van het Tabernakelkoor, zal het koor tijdens de geplande concerten dirigeren.

De piano- en orgelbegeleiding zal worden verzorgd door Dr. Robert Cundick en Dr. John Longhurst, vaste organisten in het tabernakel.

Bij de reis zijn meer dan 550 mensen betrokken, daarbij zijn 325 koorleden waarvan er velen door hun echtgenoten worden vergezeld, de staf en de bijzondere gasten. Ze reizen in twee chartervliegtoegen naar Bergen.

Naast enkele andere proeven van bekwaamheid voorziet deze reis het koor van een beroep op hun taalvaardigheid. Hoewel de meeste nummers in het Engels gezongen zullen worden, heeft Dr. Jerold Ottley beloofd dat het koor een volkslied en een of twee andere ter plaatse belangrijke liederen in diverse talen zal zingen.

Dat betekent extra repetities voor de zangers om Noors, Zweeds, Fins, Deens en Nederlands te leren. Bovendien worden er enkele Latijnse liederen ten gehore gebracht, aldus aldus Dr. Ottley.

Vijf miljoen mormonen

De kerk heeft een nieuwe mijlpaal bereikt: er zijn vijf miljoen leden.

Het aantal vijf miljoen toont aan dat er sinds 1978 een groei heeft plaatsgevonden van 25% en een groei van 150% sinds 1963, toen er twee miljoen heiligen der laatste dagen waren.

De kerk is op 6 april 1830 gesticht en telde toen 6 leden, het heeft 117 jaar geduurd voor er in 1947 een miljoen leden waren.

In 1963 waren er dus twee miljoen leden, in 1971 drie miljoen en in 1978 vier miljoen.

Aardrijkskundig is het aantal leden van de kerk als volgt verdeeld:

Verenigde Staten 3.503.000; Zuid-Amerika 431.000; Mexico 276.000; Stille Zuidzee 215.000; Azië 155.000; Groot-Brittannië 128.000; de overige West-europese landen 114.000; Canada 103.000; Midden-Amerika 63.000; Afrika 12.000.

Toen ik destijds mijn man met raad en daad terzijde stond, zodat hij zijn studie aan de Yale Universiteit af kon maken, merkte onze buurman, die op dat moment co-assistent op de afdeling psychiatrie was, op zekere dag op dat ik duidelijke tekenen van vermoeidheid vertoonde. Jeff probeerde niet alleen een studie van vier jaar in drie af te maken, maar had ook een functie in het ringpresidium, en om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen,

Ieder van ons moet haar zinnen op de juiste dingen zetten, de juiste dingen nastreven en alles wat wij bezitten aan het koninkrijk schenken.

onderwees hij twee instituutsklassen aan zijn eigen universiteit en een op het Amherst College, waarvoor hij iedere week 145 km heen en weer terug moest rijden. Ik zat thuis met twee hele jonge kinderen en trachtte toe te komen met het magere inkomen van een jong studentenechtpaar. Ik wierp mij ook enthousiast op mijn functie in de kerk als de jeugdige presidente van de Zustershulpvereniging. Deze bijzondere buurman, die mijn welzijn op 't oog had en behulpzaam doelde te zijn, zei: „Pat, waarom kom je niet op voor je rechten en zeg je niet dat het maar eens afgelopen moet zijn?” In die tijd wist ik door gebed, dat mijn rechten, wat die dan ook behelsden, in

het perspectief moesten worden geplaatst van mijn plicht om doelen op lange termijn na te streven. Ik dacht stellig nooit dat Jeffs graad alleen voor zijn toekomst gold, en hij dacht nooit dat de kinderen alleen mij toebehoorden. Wij waren hier samen bij betrokken en wij verspilden geen energie door over rechten te schreeuwen. Het was een ingespannen en moeilijke tijd, maar wij waren er met drie jaar vanaf. Een direct gevolg van mijn ondersteunende taak in die periode, is dat ik nu de tijd, de middelen en geweldige mogelijkheden heb om veel van mijn interesses en talenten te ontwikkelen, naast mijn taak als echtgenote en moeder. Bovendien weet ik - en vind het heerlijk om te weten - dat mijn uiteindelijke taak en zending altijd de bijzondere vreugden zal behelzen van het verschaffen van liefdevolle en verstandige steun aan anderen bij het vervullen van hun opdrachten.

Als onze taak of opdracht een ondersteunend karakter heeft - en velen onder ons zullen dikwijls die taak vervullen - moeten wij ons voldoende ontwikkelen en voorbereiden om de wereld duidelijk kenbaar te maken dat wij ons niet verontschuldigen voor het versterken van het gezin, maar dat wij daarentegen bezig zijn onze hoogste prioriteiten, op zowel het persoonlijke, het maatschappelijke en het theologische vlak, na te streven.

Enige maanden geleden woonde ik in Israël, samen met mijn man, een studiefconferentie van twee weken bij, die bestemd was voor mohammedanen, christenen en joden. De deelnemers waren krantenredacteurs, voormalige ambassadeurs, priesters, rabbi's, rectores magnifici en hoogleraren. In die periode legde haast iedere deelnemer 't erop aan mij te vragen naar de mormoonse vrouw.

Hoewel het bestaan van veel van de andere aanwezige echtgenoten op dat van mij leek - thuis blijven en kinderen opvoeden - was ik degene die er voor deze vragen werd uitgehaald.

Wij zullen opvallen. Wij behoren een licht op de berg te zijn. Wij hebben de verantwoordelijkheid om te studeren en ons voor te bereiden en te werken, zodat wij in staat zullen zijn om de waarheid aangaande onze prioriteiten en voorrechten als vrouwen in de kerk duidelijk te onderwijzen.

Het is goed om in het licht van dergelijke verplichtingen (in tegenstelling tot rechten) de openbaring te overwegen uit Joseph Smiths ervaringen in de gevangenis, die ons allemaal zo dierbaar is geworden. Is het niet ironisch, dat juist het toneel van zo weinig rechten, van zo weinig vrijheid, en van zoveel misbruikt gezag, de achtergrond zou vormen voor

geval Joseph Smiths pijn) gebruikt om uitermate belangrijke instructies te onderstrepen. Deze worden gevonden in afdeling 121 van de Leer en Verbonden (zie afdeling 121:34-37; 39, 41-42, 45-46.) Het schijnt heel belangrijk te zijn om op te merken, dat wanneer de Heer tot de profeet Joseph spreekt over rechten - en dat doet Hij inderdaad - deze worden overgebracht en ondersteund en omgeven door allerlei instructies over verplichtingen en verantwoordelijkheden. De voorrechten van het priesterschap staan niet los van de plichten en die van de vrouw evenmin. Let op de eerste regels: waarom worden zo weinigen gekozen nadat zo velen zijn geroepen? „Omdat hun hart zo zeer op de dingen dezer wereld is gezet en sterk naar de eer der mensen streeft.” (Leer en Verbonden 121:35.)

Deze wereld is niet ons uiteindelijke thuis; en terwijl wij hier moeten leven, en wel op een constructieve manier, zijn wij, als christenen, nooit echt van deze wereld. En wij streven niet naar de eer ervan. Ik citeer weer uit een toespraak van president Kimball:

„Onder de ware heldinnen in de wereld die lid zullen worden van de kerk, zijn de vrouwen die het belangrijker vinden om rechtvaardig te zijn dan om zelfzuchtig te zijn. Deze werkelijke heldinnen bezitten ware nederigheid, die meer waarde hechten aan onkreukbaarheid dan aan opvallendheid. Bedenk dat het even verkeerd is dingen te doen alleen maar om door vrouwen te worden gezien als om dingen te doen om door mannen te worden gezien.” („De rol van de rechtschapen vrouw,” *De Ster* van mei 1980, blz. 178.) Wij zijn op deze aarde niet thuis. Ons hart moet niet al te zeer gesteld zijn op aardse zaken. Wij moeten niet méér naar de eer

Ik geloof dat wanneer wij gehoor geven aan onze verantwoordelijkheden, het met onze rechten wel in orde zal komen, of het nu een man of een vrouw betreft.

zo'n diepzinnige openbaring over rechten en vrijheid en het aanwenden van gezag? Ik vermoed dat de Heer juist in zulke omstandigheden echt onze volledige aandacht heeft en vervolgens onze pijn (in dit

van mensen streven dan naar die van God. Althans, dat moeten wij niet doen als wij geloven dat het koninkrijk Gods, zoals wij dat in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen nu kennen, voortgaat onder Gods hand, opdat het koninkrijk der hemelen moge komen. Niets mag ons van dat geloof en die zending afleiden; het ten volle tot werkelijkheid maken van de triomfantelijke terugkeer van de Vrededorst. Wij dienen slechts deze ene belangrijke les te onthouden: „Dat de rechten van het priesterschap (en van de vrouw) onafscheidelijk met de machten des hemels zijn verbonden en dat de machten des hemels niet bestuurd noch aangevend kunnen worden, dan alleen volgens de grondbeginselen van gerechtigheid.” (Leer en Verbonden 121:36.)

Is het niet interessant dat, zoals de Heer hier over rechten spreekt, er niets specifiek mannelijk of vrouwelijk uit blijkt? Hoewel het vers het priesterschap noemt, zijn de rechten en machten van iedere vrouw toch stellig afhankelijk van dezelfde premisse. Dezelfde regels gelden voor iedereen: man, vrouw, zwarte, blanke, dienstknecht of vrije (zie 2 Nephi 26:33). Kan het zijn dat als wij de geboden onderhouden - geboden die wij allemaal gemeen hebben - de dag zal komen dat God, als eeuwige vergelding, tegen iedereen, man en vrouw, zal zeggen: „Wèl gedaan, gij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen” (Matteüs 25:21)?

Wanneer de Heer over gerechtigheid spreekt, is er geen enkele strijd over geslacht, hetgeen mij ertoe brengt te vragen waarom er door mannen en/of vrouwen in de kerk zo ongelooflijk veel energie wordt besteed aan kwesties zoals vrouwen en het priesterschap?

Ik bied dit ene antwoord op mijn eigen vraag: het komt mij voor, dat wanneer er zich een conflict voordoet, dit wordt veroorzaakt doordat iemand, een man of een vrouw, het evangelie van Jezus Christus niet naleeft. Nu heb ik niet gezegd dat degene die de moeilijkheid heeft het evangelie niet naleeft. Dat hoeft niet zo te zijn. Wat ik zei, was dat iemand het evangelie niet naleeft. Op het een of ander punt, en op de een of andere manier, zijn beloften of verplichtingen niet nakomt, en aldus is het zeer ontstaan. Wij hebben allemaal, mannen en vrouwen, de verantwoordelijkheid om te leven volgens het voorschrift van afdeling 121 en volgens ieder ander voorbeeld van een christelijke levenswijze. Met zulke liefdevolle betrekkingen tussen mannen en vrouwen, en met dat soort beloften, zouden de pijn en de wanhoop en de frustraties van deze wereld verdwijnen. Dat is wat ik met mijn gehele hart geloof. De antwoorden op onze moeilijkheden liggen op het vlak van het evangelie, ofwel van het priesterschap, en niet op het vlak van ons man- of vrouw-zijn. Zij behelzen beloften aan de getrouwen. Let vooral op de prachtige beloften die in vers 45 en 46 van afdeling 121 worden genoemd.

Ik wil graag sluiten met een laatste, en zeer concreet, voorbeeld van iemand die geen lid is van onze kerk. President Dallin H. Oaks (voormalige rector magnificus van de Brigham Young Universiteit), vertelde mij eens over deze inspirerende toepassing van het punt dat ik naar voren wil brengen over keuzen en verplichtingen. Zoals u weet werkte president Oaks, in de tijd dat hij een jonge hoogleraar in de rechtsgeleerdheid was, nauw samen met Justice (rechter) Lewis M. Powell, die nu deel uitmaakt van het Hooggerechts-hof van de Verenigde Staten. Justice

Powells dochter was zelf net aan een uitstekende instelling afgestudeerd in de rechtsgeleerdheid, waarna zij, haast gelijktijdig, zowel trouwde als aan een zeer geslaagde carrière begon. Enige tijd daar-

zijn geweest omdat zij werd benaderd, niet in termen van rechten, maar in de allereerste plaats in termen van verantwoordelijkheden. Ik geloof dat de zaak niet zo eenvoudig zou zijn geweest als haar houding er een was geweest van „het is mijn beroep”, of „het is mijn leven”. Zij concentreerde zich echter op haar verplichtingen en zo beschouwd, waren de zaak en het antwoord eenvoudig.

Als wij te dikwijls naar de stemmen van de wereld luisteren, zullen wij in verwarring raken en worden besmet. Wij moeten ons in de geest verankeren.

Wij hebben allemaal rechten en de vrijheid deze na te streven. Zoveel heeft de Heer ons beloofd. Ik geloof dus, dat het kritieke punt waartoe wij, als vrouwen van de kerk, moeten komen, is niet toe te staan dat wij ons tot rechtvaardige keuzen gedwongen voelen, maar ertoe te komen uit eigen verlangen en vrije wil. Een gedeelte van de pijn en frustratie en neerslachtigheid waar wij van horen, is het gevolg van het zich gedwongen voelen om bepaalde keuzen te maken. Wij behoren ijverig en onder veel gebed het licht te zoeken waardoor ons hart en verstand werkelijk gaan verlangen naar het resultaat van onze rechtvaardige beslissingen. Onze gebeden moeten gericht zijn op het kunnen zien zoals God ziet, om ons denken te veranderen, zodat wij een eeuwig perspectief voor ogen hebben. Als wij te dikwijls naar de stemmen van de wereld luisteren, zullen wij in verwarring raken en worden besmet. Wij moeten ons in de geest verankeren, en dat vergt dagelijkse waakzaamheid. □

na kreeg zij haar eerste kind. Toen president Oaks haar, als goede bekende van de familie, een beleefdheidsbezoek bracht, was hij aangenaam verrast te ontdekken dat deze jonge moeder hele dagen thuis was bij haar kind. Toen haar gevraagd werd of dit een moeilijk besluit voor haar was geweest, antwoordde de jonge vrouw: „O, mettertijd zal ik wellicht mijn praktijk weer opnemen, maar nu niet. *De keus was eenvoudig voor mij.* Iedereen kan voor mijn cliënten zorgen, maar alleen ik kan de moeder van dit kind zijn.” Wat een duidelijk antwoord op een vraag die volgens haar zeggen eenvoudig was! En zij schijnt inderdaad eenvoudig te

Uit een toespraak gehouden op de vrouwenconferentie aan de Brigham Young Universiteit op 1 februari 1980. Gebruikt met toestemming van de Brigham Young University Press.

EEN GETUIGENIS VAN HET GEBED

Susan Tanner Holmes

Het was in een avondmaalsvergadering dat ik de kracht die uitgaat van het onderwijs van een moeder meer naar waarde ging schatten. Een jonge teruggekeerde zending, Clint Jordan, was bezig ons te vertellen over zijn zending en de verschillende ervaringen die hij had gehad bij het verkondigen van het evangelie.

Op een zeker moment zei hij iets waardoor ik meer werd dan zomaar een terloopse luisteraar. „Ik zou geen van deze ervaringen hebben gehad,” zei hij, „als mijn moeder mij niet de werkelijke waarde van het gebed had geleerd.”

Hij vervolgde: „Ik kan nog steeds mijn moeders stem horen, die mij herhaaldelijk voorhield: ‚Clint, er is geen enkele reden om bang te zijn. Wanneer je alleen bent en je de angst op voelt komen, bedenk dan dat je Hemelse Vader altijd bij je is.’”

Hij vertelde dat hij in zijn leven vaak troost en kracht uit deze woorden had geput. Maar zijn allereerste, dierbare ervaring met een verhoord gebed, onderstreepte hoe belangrijk het is om kinderen al vroeg te onderwijzen.

Als kleine jongen was het zijn taak om 's ochtends heel vroeg een goede drie kilometer naar de wei te lopen en de koeien mee terug te brengen om te worden gemolken. Op weg merkte hij de gouden zonnestralen op, die tussen de wolken door op de aarde vielen, of de

schittering van de dauw op de bladeren van de zonnebloemen.

Deze bijzondere ochtend, vertelde hij, was het anders. Er was een laaghangende mist, die alsmar dikker werd naargelang hij op zijn weg naar de wei vorderde. En toen, voordat de zon over de rand van de bergen kon gluren, werd hij helemaal door de dikke mist ingesloten. In een poging de paniek die bij hem op begon te komen te bezweren, begon hij te fluiten, maar desondanks deed zijn eenzaamheid en zijn angst voor het duister, dat hem als een vochtige deken omhulde, hem beven.

Net toen hij zich overgeleverd ging voelen aan de elementen, schoot de raad van zijn moeder hem te binnen: „Er is geen enkele reden om bang te zijn. Bedenk dat je Hemelse Vader altijd bij je is.”

De zesjarige Clint knielde neer op het van de dauw doorweekte gras en bad tot Degene die hem kon helpen. Zijn eenvoudige geloof was niet misplaatst. Terwijl een gevoel van kalmte op hem neerdaalde, deed hij zijn ogen open en zag een koe die op haar weg naar huis bij hem in de buurt was gedwaald. Een kleine stem bij hem van binnen zei hem het dier te volgen. Zich aan de staart vasthoudend, duurde het niet lang voordat Clint

(Vervolg op bladzijde 36)

CATHERINES GELOOF

**Karakterschetsen uit het
leven van Catherine Jane Cottam Romney**

Clifford J. en Marsha Romney Stratton

Het was hartje winter van het jaar 1888 in Colonia Juarez, een plaatsje in Mexico, en de Romneys waren de hongerdood nabij. Miles, Catherines man, was al meerdere maanden weg in de hoop elders werk te vinden, en ondanks Catherines zorg- en spaarzaamheid was al hun eten zo goed als op. Met een gebed in het hart dacht zij na over de mogelijkheden die haar nog restten, en stuurde vervolgens haar twee zoons, de twaalfjarige Thomas en de veertienjarige George, erop uit om te jagen. Geen van beide jongens had ooit een geweer afgevuurd en hen alleen de bergen in sturen was niet ongevaarlijk, maar de dreigende hongersnood was een feit. De jongens namen de 44 Winchester en sloegen geestdriftig Spring Creek in.

Ongeveer anderhalve kilometer het dal in zagen zij op een afstand van vijftienzeventig meter plotseling een grote reebok, die hun zijn flank presenteerde. Opgewonden richtte George en vuurde. Nieuwsgierig wendde de reebok zijn hoofd naar hen

toe en keek hen aan, kennelijk zich afvragend wat het geluid was geweest. Het tweede schot trof hem precies tussen de ogen, hoewel George op zijn flank had gemikt.

Nadat hun opwinding was bedaard, beseften de jongens dat zij geen mes bij zich hadden en de reebok met geen mogelijkheid naar huis konden krijgen. George rende naar huis om een mes te halen, terwijl Thomas de wacht hield - geen geringe taak, daar hij blootsvoets was en in beweging moest blijven om te voorkomen dat zijn voeten zouden bevriezen. Tegen de tijd dat George met hun twee jongere broertjes van tien en elf aankwam, eveneens blootsvoets, was het aan 't sneeuwen. Zij waren niet sterk genoeg om het dier in stukken te snijden, dus begonnen zij het naar huis te slepen, een afstand van zes kilometer. Om de paar meter moesten zij rusten; en zelfs toen Catherine er even later aan te pas kwam, vorderden zij slechts langzaam. Toen zij opkeken en zagen dat een buurman,

Helaman Pratt, eraan kwam met een pakezel, welke er grote dankbaarheid op in hun hart. Hij had de schoten gehoord en was gekomen om te helpen.

Die avond vergastten zij zich aan het heerlijkste wildbraad dat zij ooit hadden gegeten.

Door de jaren heen werd dit een lievelingsverhaal in de familie, dat keer op keer aan de kinderen en kleinkinderen werd verteld, waaronder het kleinkind dat Camilla Eyring heette, die eens de vrouw zou zijn van Spencer W. Kimball. Maar zij zouden nog meer dan dit verhaal vertellen wanneer zij over Catherine spraken. Zij werd geboren op 7 januari 1855, zestien maanden nadat haar ouders, die tot de pioniers behoorden, in Salt Lake City waren aangekomen. Catherine was zeven toen het gezin werd geroepen om te helpen bij de opbouw van Saint George in het zuiden van de staat Utah. Catherine zou dat eerste kerstfeest in hun nieuwe woonplaats nooit vergeten. In haar kous vond zij wat snoep en rozijnen, en een schijfje van een appel, die haar moeder helemaal uit Salt Lake City had meegebracht. De vader had dertien houten poppen gesneden, en een kunstzinnige buurvrouw had er haar en gezichtjes op geschilderd. Dat kerstfeest kregen Catherine en twaalf andere kleine meisjes een pop.

Op haar negentiende werd Catherine de vrouw van een van de kolonisten van het zuiden van Utah, Miles Park Romney. Het huwelijk werd voltrokken in het Endowment House te Salt Lake City. Zij was een mooi, rustig meisje, met blozende wangen, bruine ogen en ravezwart haar, dat tot voorbij haar middel reikte wanneer zij het los liet hangen. Zij stond ook bekend om de „volmaakte beheersing van haar

humeur”. Catherine en Miles kregen mettertijd negen kinderen.

Catherine had een uitzonderlijk groot geloof - en kreeg ook dikwijls de gelegenheid het uit te oefenen. Toen Miles op een keer van huis was, kreeg de driejarige Junius, hun derde kind, zo'n ernstige oorontsteking, dat zij vreesde voor zijn leven. Wanhopig bad zij om hulp en voelde zich daarna geïnspireerd om de ringpatriarch te vragen haar zoon te zegenen. Zij wikkelde haar zoon in een deken en droeg hem naar het huis van de patriarch, die Catherine in de zegen beloofde dat als haar geloof sterk genoeg was, Junius verder geen last van zijn oor zou hebben en eens een groot leider in de kerk zou zijn. Terwijl hij nog sprak, hield Junius op met huilen en viel hij, voor de eerste keer in weken, in een diepe slaap. Hij werd mettertijd de vader van zes kinderen en was voor zijn dertigste president van de Ring Juarez in Mexico. Bij een andere gelegenheid viel een van de jongens van een wagen af. Het ijzeren beslag van een van de wielen ging rakelings langs zijn hoofd heen en sneed zijn oor eraf. Catherine legde het oor weer tegen het hoofd aan en hield het op zijn plaats door een kous over het hoofd van de jongen te trekken. Het oor genas zo goed, dat later niemand uit kon maken welk oor eraf was gereden.

In het jaar 1881 werd de familie Romney naar Arizona geroepen, een gebied dat destijds aan de grens van de beschaving lag, vooral wat betreft de vervolgingen tegen de heiligen der laatste dagen. Kort na hun aankomst werd een lid van de kerk, Nathan Cram Tenney, doodgeschoten terwijl hij trachtte een eind te maken aan een schietgevecht tussen twee benden.

De Romneys vormden een bijzonder

mikpunt, omdat Miles een welsprekend en onbevreesd kruisvaarder was voor zijn krant. Op zekere dag werd Miles door enkele benedeleden bewusteloos geslagen en moesten zijn nog jonge kinderen enkele kilometers lopen om hulp te halen. Eens bood een bende uit Saint Johns (Arizona) zelfs een beloning van enkele duizenden dollars voor zijn aanhouding, levend of dood. Bij een andere gelegenheid beschoten benedeleden hun huis, terwijl Catherine haar kinderen verstopte tussen de hoge rug van een bank en de muur.

Tenslotte reisde Miles naar Salt Lake City om verslag uit te brengen over de situatie aan Brigham Young, waarna nog een aantal gezinnen van de kerk naar Saint Johns werd gestuurd, hetgeen het evenwicht tussen de mormonen en hun vervolgers enigszins herstelde.

Het gezin bleef echter een mikpunt en uiteindelijk gaf ouderling John Taylor van de Raad der Twaalf, Miles het advies naar Mexico te gaan. Terwijl hij daar voor onderdak voor zijn gezin zorgde, keerden Catherine en de kinderen terug naar Saint George, in Utah, waar zij twee jaar lang bij haar familie woonden, en onder andere kennis maakten met president Wilford Woodruff, toen deze wegens vervolging zijn toevlucht nam tot het huis van Catherine ouders.

De reis naar Mexico kon per trein worden afgelegd, maar een aantal van de kinderen kreeg onderweg roodvonk, en een van hen, Claude, overleed aan longontsteking kort nadat zij hun bestemming, Colonia Juarez, hadden bereikt.

Hun eerste woonplaats in Mexico was een uitgegraven aardwoning aan de oever van een rivier en Catherines verlangen naar schoonheid werd bevredigd door wandelingen langs de rivier, het plukken

van de bloemen die daar in 't wild groeiden en het vlechten van mandwerk. De kinderen herinneren zich avonden waarop zij samen met hun ouders zongen - Catherine beschikte over een aangename sopraanstem - picknicks, het opvoeren van toneelstukjes, feestjes, zelf een soort karamelsnoepje maken en danspartijtjes. Verhalen vertellen en bezoeken afleggen bij de burens waren ook bezigheden die deel uitmaakten van het gezinsleven.

In 1902 werd Miles getroffen door een hartinfarct en hoewel zijn leven op dat moment werd gespaard, overleed hij twee jaar later aan een tweede infarct. Een van de dochters, Lula, herinnert zich dat er het daaropvolgende kerstfeest geen boom was, maar wel cadeautjes in hun kous. Zij vertelt: „Ik vrees dat ik blijk gaf van mijn teleurstelling en zelfmedelijden, want moeder zei dat ik een boodschap voor haar moest doen zodra ik klaar was met mijn ontbijt. Ik had er helemaal geen zin in, want het betrof een bejaard echtpaar dat ik niet kende en dat een eind weg woonde, aan de andere kant van de spoorbaan, en ik moest de rode bolderwagen nemen, waarin wij mijn kreupele broertje naar de Zondagsschool meenamen. Ik keek toe terwijl mijn moeder een deken, een kussen en een gedeelte van ons kerstdiner - kalkoen, met alles wat erbij hoorde, oliebollen, boter enz., in de wagen legde.

„Je klopt gewoon op de deur,” zei zij, „en wenst ze een vrolijk kerstfeest toe. Daarna kom je vlug naar huis en mag je spelen.” Het huisje was niet moeilijk om te vinden. Het was niet meer dan een lemen hutje, dat schijnbaar helemaal alleen op de prairie stond. Op mijn kloppen kwam er een klein oud vrouwtje aan de deur. „Vrolijk kerstfeest,” zei ik.

„Lieve deugd! Je bent net een kleine kerstengel,” zei zij, mij een kus gevend. Er was geen drempel, dus trok ik de wagen gelijk naar binnen om hem uit te laden. Een oude man met een lange witte baard zat naar een klein vuurtje in de haard te staren.

„Kijk eens Jon,” zei de vrouw, „wat de goede Heer ons heeft gestuurd!”

Ik vond dat maar een vreemde uitlating, want ik wist tenslotte dat mijn moeder deze dingen had gestuurd, en niet de Heer. De oude man gaf geen antwoord en keek zelfs niet op, waaruit ik opmaakte dat hij doof was. De resten van een karig ontbijt stonden nog op tafel. Ernaar wijzend zei het vrouwtje: „Kijk, dat zou ons hele kerstmaal zijn geweest als jij niet gekomen was!”

Toen ik, na een afscheidskus te hebben gekregen, weer naar huis ging, welde er een heerlijk, vredig gevoel in mij op. Wat was ik blij dat mijn moeder mij had gestuurd, zodat die mensen met kerst geen honger zouden lijden! Ik huppelde haast de hele weg terug naar huis en ik weet zeker dat ik nooit zoveel van een kerstdiner heb genoten als op die dag.”

Tijdens de Mexicaanse Revolutie moest Catherine haar woning binnen een kwartier verlaten. Zij begroef haar zilver en porselein en liet een cake achter in de oven en twee kippen, die zij bezig was te braden, op 't fornuis. Met slechts een pak beddegoed en een grote koffer met noodzakelijkheden, sloot Catherine rustig de deur achter zich van de vierde woning waaruit zij, vanwege haar godsdienstige overtuigingen, werd verdreven. Terwijl zij wegrede, stonden twee dochters achter in de wagen op en begonnen „Tel uw zegeningen één voor één” te zingen. Lula zag hoe haar moeder, terwijl de tranen langs haar wangen rolden, een laatste blik op het graf van haar man wierp, en vervolgens haar kinderen toelachte.

Catherine was tempelwerkster in de tempel te Saint George totdat zij ernstig ziek werd, waarna zij de kinderen die binnen bereik waren bij zich riep en vroeg om haar bed heen te knielen en te bidden dat zij òf zou worden genezen, òf toestemming zou ontvangen om zich bij haar man en zoon aan de andere kant van de sluiert te voegen. Kort daarna, op 6 januari 1918, stierf zij een zachte dood. □

EEN GETUIGENIS VAN HET GEBED (Vervolg van bladzijde 31)

terug was in de weldadige veiligheid van de stal, waar zijn vader de voorbereidingen trof voor het melken.

Terwijl hij nu, als een jongeman van eenentwintig, voor ons stond, vertelde Clint hoe dankbaar hij was voor de lessen en ervaringen uit zijn kinderjaren. Hij had die bewuste herinnering op vele momenten van beproeving en onzekerheid aangewend om hem te helpen. Hij bezat, verklaarde hij, een sterk getuigenis van

het gebed - een getuigenis dat gegrond was op de leringen van zijn moeder.

Toen ik mijn kinderen na afloop van de vergadering verzamelde, was ik mij nog steeds bewust van de kracht van dat getuigenis. Het voorbeeld van een moeder, en het voorbeeld van haar zoon, deden mij met nog grotere vastberadenheid besluiten het gemoed van mijn kleintjes met datzelfde begrip van het gebed in te prenten. □

WANNEER VRIENDEN IN NOOD VERKEREN

Ann Edwards-Cannon

An het begin van het schooljaar toen ik veertien was, stierf het jongste zusje van een van mijn vriendinnen aan leukemie. Op de dag dat ik dit te horen kreeg, zag ik uit de verte hoe mijn vriendin

bij de bushalte apart van de anderen stond. Ik kon het verdriet van haar gezicht aflezen en voelde een hevig verlangen iets te doen om haar te troosten, maar de omstandigheden maakten mij plotseling

verlegen. Hoewel ik dit meisje al jarenlang kende, wist ik niet wat ik moest zeggen of doen. En dus zorgde ik ervoor haar niet tegen te komen. Enige tijd later, toen zij over de eerste schok van het verlies van haar zusje heen was, zei mijn vriendin tegen mij: „Ik heb 't altijd vreemd gevonden dat jij, noch wie dan ook van mijn andere vriendinnen, ooit iets tegen mij hebben gezegd toen Katy stierf.”

Toen onze Hemelse Vader voorzieningen voor ons trof zodat wij sterfelijke konden worden, wist Hij natuurlijk dat wij op een zeker moment allemaal „door een dal van diepe duisternis” zouden gaan. Pijnlijke veranderingen, ziekte, dood - wij kunnen ze niet ontlopen. Als er echter iets nog moeilijker is dan zelf met deze dingen te worden geconfronteerd, dan is het wellicht het moeten toezien hoe een goede vriend of vriendin tracht ze 't hoofd te bieden. Zien hoe een vriendin worstelt met de gevolgen van een persoonlijke ramp kan ons vaak een hulpeloos gevoel geven. „Wat kan ik zeggen? Wat kan ik doen?” vragen wij ons op zo'n moment wellicht af. Helaas heeft dit gevoel van hulpeloosheid voor velen van ons tot gevolg dat wij doen wat ik deed: het probleem negeren.

Dat wij anders behoren te reageren blijkt duidelijk uit de Schriften. Door woord en daad wees de Heiland erop dat wij degenen die lijden niet mogen verwaarlozen. Denk, bijvoorbeeld, aan zijn reactie op het bericht van het overlijden van Lazarus. Johannes vertelt ons dat „Jezus weende” (Johannes 11:35). Hoewel de Christus stellig wist dat Hij Lazarus uit de dood kon doen opstaan, was Hij toch zo bedroefd omwille van Maria en Marta, waar Hij zo van 'hield, dat Hij tot tranen toe geroerd was. Zijn bekommering om hen deed Hem vervolgens bepaalde

stappen ondernemen om hun smart te verlichten en zijn Vader te verheerlijken, door Lazarus te gebieden tot het rijk der levenden terug te keren.

Misschien zijn wij niet in staat tot het verrichten van wonderen zoals Christus, maar zoals in alle dingen, kunnen wij wel zijn voorbeeld van zich bekommeren om anderen volgen. Wat kunnen wij dus doen wanneer een vriend of vriendin lijdt? Wellicht een van de belangrijkste, maar ook moeilijkste dingen, is om het probleem waar de persoon in kwestie mee zit ronduit ter sprake te brengen. Mijn vriendin merkte op: „Als jullie maar naar mij toe waren gekomen en alleen maar ‚het spijt me’ hadden gezegd, zouden wij ons allebei meer op ons gemak hebben gevoeld tegenover elkaar en de hele situatie.” Het is van overheersend belang dat wij niet toestaan dat een tragedie een communicatiehindernis wordt. Het verwoorden van medeleven kan precies datgene zijn wat een bedroefde vriend of vriendin nodig heeft.

Een woord van waarschuwing kan hier echter op zijn plaats zijn. Een vriend van mij, die Doug heet, verloor zijn vader in een auto-ongeluk toen hij dertien was. Hoewel zij het goed bedoelden, was het toch moeilijk voor hem om vrienden van wie de ouders nog leefden, te horen zeggen: „Ik weet precies hoe je je voelt.” Eigenlijk wisten zij dat naar alle waarschijnlijkheid niet en bijgevolg klonken hun overigens goed-bedoelde opmerkingen ongevoelig. Een eenvoudig ‚het spijt me’ zou meer op zijn plaats zijn geweest. Bovendien voelde Doug zich in het nauw gedreven door mensen die het hun plicht achtten hem ertoe te brengen ‚erover te praten’ iedere keer dat zij hem zagen. Nadat hij eenmaal de bezorgdheid en het medeleven van zijn vrienden voelde door

hun eenvoudige blijken van medegevoel, gaf hij er de voorkeur aan het onderwerp zelf te berde te brengen.

Hoe belangrijk het ook is om een bepaalde situatie te onderkennen, zou het toch verkeerd zijn om aan te nemen dat woorden alleen voldoende zijn. Hoewel wij het misschien oprecht menen wanneer wij zeggen „Laat mij toch vooral weten wanneer ik iets voor je kan doen”, zullen de meeste mensen aarzelen om dat werkelijk te doen, omdat zij vrezen daarvoor teveel beslag te leggen op onze tijd. Het is veel beter om het initiatief te nemen en daadwerkelijk iets voor een vriend of vriendin te doen, zonder dat het ons is gevraagd.

Ik weet van een meisje, dat Diana heet, dat altijd zal waarderen wat een goede vriendin ongevraagd voor haar deed in een kritieke periode van haar leven. Toen zij zeventien was begon Diana te lijden aan acute en chronische neerslachtigheid. Zij was dermate gedepimeerd, dat zij uiteindelijk medische behandeling nodig had. Toen haar vriendin, Rachel, deze dingen vernam, zorgde zij er in alle stilte voor dat zij altijd beschikbaar was als Diana haar nodig had. Nu nog beweert Diana dat de telefoontjes, de lange wandelingen, de partijtjes tennis, en de lange gesprekken over van allerlei onderwerpen, waaronder haar ziekte, alles te maken hadden met haar uiteindelijke genezing.

Tenslotte is het ook belangrijk onszelf eraan te herinneren dat de uitwerkingen van tragische persoonlijke gebeurtenissen van langdurige aard kunnen zijn. Pijnlijke gevoelens worden niet altijd snel verwerkt en het duurt vaak heel lang voordat iemand zijn verdriet te boven is. Wij moeten ervoor waken niet zo maar aan te nemen dat wanneer iemand zijn

normale activiteiten heeft hervat, hij dus geen bijzondere aandacht meer nodig heeft.

Een jongen die Stan heet vertelde mij de volgende ervaring. Op een mooie zomerdag raakte zijn jongere broer betrokken bij een ongeluk, waardoor hij vanaf zijn middel verlamd werd. Onmiddellijk na het ongeluk waren de vrienden van beide jongens, en ook de leden van de wijk, een grote steun en zeer gediensig. Binnen enkele weken, echter, was het zo goed als afgelopen met de bezoeken en de aanbiedingen om te helpen. Het duurde niet lang voordat Stan en zijn broer, en de andere leden van het gezin zich, vanwege het ongeluk, afgezonderd voelden. Enkele korte weken waren eenvoudig niet lang genoeg voor hen om de nieuwe en moeilijke realiteiten, waarmee zij individueel en als gezin werden geconfronteerd, te begrijpen en te aanvaarden. Langdurige steun van liefdevolle vrienden zou zeer gewaardeerd zijn.

Al zouden wij dat nog zo graag willen, wij kunnen haast nooit iets veranderen aan de omstandigheden die pijnlijk zijn voor een goede vriend. Wij kunnen hem echter wel helpen die pijn 't hoofd te bieden door van hem te houden, en wel met het soort liefde dat wordt omgezet in woorden en daden van oprecht mededogen. Uitdrukking geven aan ons medeleven, bezorgdheid tonen door een vastomlijnd optreden, en zich op langere termijn wijden aan degene die in nood verkeert, zijn alle belangrijke stappen die wij kunnen nemen om iemand waarvan wij houden te helpen om de omstandigheden van zijn of haar leven te aanvaarden en ermee te leven. □

VIND HEN

**Ouderling Royden G. Derrick
van het Presidium van het Eerste Quorum der Zeventig**

Mijn overgrootmoeder, Ursula Wise Derrick, was een bijzondere vrouw. Volgens onze familieverslagen werd zij in het jaar 1779 in Engeland geboren te Keynsham, in het graafschap Somerset, een stadje dat 12 kilometer van Bristol ligt. Zij kreeg elf kinderen, waarvan de laatste twee, Elizabeth en Zacharias, een tweeling was. Elizabeth is schijnbaar vlak na haar geboorte gestorven.

Toen Zach 14 was ging hij als monteur in de leer bij de Bristol Iron Works. Hij sloot zijn opleidingsjaren af als metaalgieter.

Dit was een belangrijk jaar voor hem. Niet alleen begon hij aan een tweede leerperiode, maar hij trouwde met Mary Shephard. Kort na zijn huwelijk werd zijn moeder ernstig ziek. Vrezend dat de dood nabij was, riep zij Zach bij zich en vertelde hem zich bij geen enkele van de kerken, die hem op dat moment bekend waren, aan te sluiten, daar geen ervan de ware kerk van Christus was. Voorts zei zij, dat wanneer hij te horen kreeg over zendelingen die twee aan twee kwamen prediken in de verschillende zalen en op de hoeken van de straten en leerden over een nieuwe profeet die openbaringen van God had ontvangen, hij zich bij hen aan moest sluiten, want hun kerk zou de ware kerk van God zijn.

Datzelfde jaar, 1836, stierf Ursula Wise Derrick, één jaar voordat Heber C. Kimball en zijn collega-zendingen 320 kilometer meer naar het noorden in Liverpool aan land stapten om de boodschap van de herstelling in Groot-Brittannië bekend te maken. Het duurde enkele

jaren voordat het herstelde evangelie in Bristol werd onderwezen.

Zij moet wel een vrouw van een zeer hoog geestelijk niveau zijn geweest om die kennis uit een goddelijke bron te hebben ontvangen. Zij stierf zonder te zijn gedoopt door iemand die het gezag van God daartoe bezat. De Heiland heeft echter gezegd: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan” (Johannes 3:5). Ik ben bezig geweest de Schriften te onderzoeken om te ontdekken wat er met mijn overgrootmoeder is gebeurd.

De profeet Jesaja zei dat de Heiland zou worden gestuurd „om voor gevangenen vrijlating uit te roepen” (Jesaja 61:1). In vers 12 van zijn visioen van de verlossing der doden spreekt president Joseph F. Smith over degenen die gestorven waren vóór de opstanding van Christus. Hij zegt dat aan degenen die „getrouw (waren) geweest in het getuigenis van Jezus, toen zij in de sterfelijkheid verbleven,” „de Zoon Gods verscheen en . . . voor de gevangenen die getrouw waren geweest, de vrijheid uit(riep).” (Vers 18.) De gevangenen waarvan? De gevangenen van de dood, want zij konden niet opstaan uit de dood voordat Christus verzoening had gedaan voor onze zonden en als eerste was opgestaan.

Ursula werd vele honderden jaren na Christus geboren, maar dit was een prototype voor degenen die daarna kwamen.

Toen ik nog een klein kind was, werd er in

onze familie reikhalzend uitgekeken naar de terugkeer van oom Orson. Dit was een zaak die mijn moeder heel diep raakte en zij bracht deze gevoelens over op haar kinderen. Om de een of andere reden verwachtte ik altijd dat oom Orson zich aan de achterdeur van ons huis zou aandienen. Ik herinner me dat ik meerdere malen, wanneer een marskramer aan de achterdeur kwam, mijn moeder aan haar japon trok om haar aandacht te krijgen en vroeg: „Is dit nu oom Orson?” Maar het antwoord was altijd nee.

Het was vele jaren later dat moeder mij het verhaal van haar jongere broer vertelde. Oom Orson werd geboren in 1881. Veertien maanden later stierf zijn vader, waardoor hij het zonder vaderlijke leiding moest stellen gedurende die kritieke jonge jaren. Toen hij zeventien was, ging hij op een keer, samen met een aantal leeftijdsgenoten, naar Saltair, een dansgelegenheid aan de oever van het Grote Zoutmeer. Voordat de avond ten einde was, waren zij dronken geworden en kwamen zij in de plaatselijke gevangenis terecht.

De volgende ochtend kwamen de ouders en andere familieleden naar de gevangenis toe en zorgden ervoor dat zij hun zoons mee naar huis konden nemen. Velen van hen legden hun armen om de schouders van hun zoons en hielpen hen om zich te ontwikkelen tot burgers met verantwoordelijkheidsgevoel. Zonder dat mijn grootmoeder het wist was oom Orson echter vrijgelaten, was hem een enkele reis naar het noordwesten in de

hand gestopt, met de boodschap nooit meer terug te komen.

Moeder vertelde dat zij haar moeder 's nachts weleens hoorde huilen in haar slaapkamer. Als zij naar haar toeging, zei haar moeder: „Waar zou mijn rondlopende jongen vannacht zijn?”

Waarschijnlijk werkte oom Orson in de houtkampen van het noordwesten, waar de sfeer niet bevordelijk was voor het naleven van de beginselen van het evangelie. Als hij nu nog leeft, zou hij heel oud zijn. Vermoedelijk is hij onderdehand naar de geestenwereld vertrokken. Ik ben bezig geweest de Schriften te onderzoeken om te ontdekken wat er met oom Orson is gebeurd.

Jesaja schreef: „En zij zullen bijeengebracht worden, zoals men gevangenen bijeenbrengt in een kuil, en zij zullen opgesloten worden in een kerker, en na vele dagen zullen zij berecht worden” (Jesaja 24:22). Tussen de kruisiging en de opstanding van de Heiland „stelde Hij zijn heerscharen samen en koos Hij boodschappers, die Hij met macht en gezag bekleedde en Hij gaf hun opdracht uit te gaan en het licht van het evangelie te brengen aan hen die zich in duisternis bevonden.” (Leer en Verbonden 138:30.) Ook dit is een prototype en is op dezelfde wijze van toepassing op degenen die na de opstanding van Christus stierven.

Mijn goede vriend, Joseph S. Nelson, is een paar maanden geleden op 86-jarige leeftijd overleden. Hij is zijn leven lang een groot zendeling geweest. Hij heeft vier zendingen vervuld. De laatste zen-

*Ik heb van jongsaf
aan van oom Orson
gehouden. . . Ik wil
hem zo graag een
retourkaartje naar
huis, naar zijn
eeuwige familie,
bezorgen.*

dingsoproep ontving hij toen hij 80 jaar was. Ik ben bezig geweest de Schriften te onderzoeken om hem te vinden - en hier is hij:

„Ik zag de getrouwe ouderlingen van deze bedeling, wanneer zij het sterfelijke leven verlaten, hun werk voortzetten door het evangelie van bekering en verlossing door het offer van de eniggeboren Zoon van God, te prediken onder hen die zich in de grote wereld van de geesten der doden in duisternis bevinden en door de zonde gebonden zijn.” (Leer en Verbonden, 138:57.)

Ik ben veel gaan houden van mijn overgrootmoeder, Ursula Wise Derrick. Zij moet een zeer opmerkelijke vrouw zijn geweest. Zij was kennelijk „getrouw geweest in het getuigenis van Jezus, toen zij in de sterfelijkheid verbleef.” (Leer en Verbonden, 138:12.) Maar zij was niet in de gelegenheid geweest om de verlossende verordeningen te ontvangen die haar „bevrijding van de banden des doods” (Leer en Verbonden, 138:16) zouden verzekeren.

Ik heb van jongsaf aan van oom Orson gehouden, omdat ik een verlangen naar hem had geërfd. Ik wil hem zo graag een

retourkaartje naar huis, naar zijn eeuwige familie, bezorgen.

Ik vraag mij af of mijn goede vriend, Joe Nelson, mijn overgrootmoeder misschien kan vinden en zeker maken dat haar de wonderbaarlijke waarheden van het evangelie van Jezus Christus zijn geleerd, zodat zij gebruik kan maken van de verlossende verordeningen die wij voor haar hebben verricht.

Ik vraag mij af of mijn goede vriend, Joe Nelson, misschien oom Orson kan vinden en hem de waarheden van het evangelie kan leren die zijn vader hem in de sterfelijkheid zou hebben bijgebracht als hij daarvoor de kans had gehad. Ik hoop dat hij nu de gelegenheid krijgt om de evangelische waarheden te horen die hij zou hebben gehoord, ware het niet voor de enkele reis die hem werd overhandigd en die hem wegvoerde van degenen die hem hadden kunnen helpen.

Alsjeblieft, beste vriend Joseph, zoek naar hen en leer hun deze kostbare, verlossende waarheden, zodat onze familie een eeuwige familie kan zijn. Als je dat doet, zal de taal der stervelingen ontoereikend zijn om mijn dankbaarheid uit te drukken.

□

OVERLEG GOED, WAT JE UIT JE LEVEN WILT MAKEN!

President Spencer W. Kimball

De eerste tien jaar van jullie leven was een aaneenrijging van vreugdevolle, blijde, dagen die niet door verantwoordelijkheden werden verzwaard. Jullie ouders en verdere familie beschermden jullie, onderwezen jullie en zorgden dat jullie eten, kleding en onderdak hadden; maar nu zijn jullie in het tweede decennium van jullie leven en worden jullie wat minder streng onder controle gehouden. Geleidelijk ontwikkelen jullie je persoonlijkheid, en nemen jullie allengs meer jullie eigen beslissingen. Jullie naderen de volwassenheid en beginnen verantwoordelijkheid te dragen. Jullie staan vlak voor de belangrijkste beslissingen van jullie leven - beslissingen die voor jullie toekomst heerlijke wegen open kunnen leggen, die jullie vooruitgang in de hand zullen werken, of jullie naargeestige, doodlopende steegjes in zullen sturen, waar geen vooruitgang mogelijk is.

Anderen kunnen jullie helpen om tot juiste beslissingen te komen, maar jullie moeten ze wel zelf nemen en erbij blijven. Onze vrije wil geeft jullie

het recht om te kiezen, maar biedt jullie geen ontheffing van de ontbering en het lijden die het gevolg zijn van verkeerde beslissingen. Eens dat jullie voet hebben gezet op de weg des levens, is omkeren niet gemakkelijk, vooral wanneer er veel mensen langs diezelfde weg reizen, of de weg omhoog voert.

Je leven is van jou, om te ontwikkelen of te verwoesten. Je kunt het anderen weinig verwijten, en jezelf zo goed als helemaal, als dat leven geen produk-

tief, waardig, vol en overvloedig leven is. Anderen kunnen jullie helpen of hinderen, maar de verantwoordelijkheid ligt bij jou en jij kunt er een geweldige, middelmatig of mislukt leven van maken.

Ik ben opgegroeid in een droge streek.

zonder water kunnen stellen. Ik wist hoe ik de oude merrie moest inspannen voor de „lizard” (een gevorkt stuk hout waar een ton op werd gezet), waarna ik ermee naar de „grote sloot”, het Union kanaal, reed, dat ongeveer een straatlengte van ons huis vandaan

*O jeugd,
geliefde jeugd,
wat leven jullie in
een geweldige wereld!
Er worden jullie
heerlijke
mogelijkheden
geboden!*

Het leek alsof er haast nooit voldoende regen was om ermee toe te komen terwijl de gewassen op het land stonden; niet genoeg water om te verdelen tussen de vele dorstige irrigatiekanalen en tienduizenden hectaren land; niet voldoende om alle gewassen te bevoeien.

Wij leerden om regen te bidden - wij baden altijd om regen.

Toen ik nog maar heel klein was wist ik al dat planten het in een droge streek niet meer dan twee à drie weken

lag. Met een emmer schepte ik het water op uit de kleine stroom of uit de plassen en vulde de ton, waarna het paard hem terugsleepte en ik emmersvol van het kostbare vocht over de rozen, de viooltjes en de andere bloemen, en over de kleine struiken en de heggen en de nieuwe boompjes kon gieten. Water was net vloeibaar goud, wat het gevolg had dat reservoirs een belangrijk deel van mijn leven werden.

Er is in onze tijd behoefte aan vele

soorten reservoirs; reservoirs om water te bewaren, sommige om eten te bewaren, zoals dat gebeurt in het welzijnsprogramma van het gezin, sommige zoals de schuren die Jozef in het land Egypte inrichtte om de overvloed van de zeven vette jaren op te slaan, zodat zij de zeven jaar van droogte en hongersnood zouden kunnen doorkomen.

In wat voor kennis wordt macht gevonden, en welke macht is het gevolg van kennis?

Er dienen echter ook reservoirs van kennis te zijn ten einde te kunnen voorzien in toekomstige behoeften; reservoirs van moed om de vloedgolven van angst te overwinnen die onzekerheid in ons leven brengen; reservoirs van fysieke kracht om ons te helpen de veelvuldige besmettingen die ziekte veroorzaken af te weren; reservoirs van goedheid; reservoirs van uithoudingsvermogen; reservoirs van geloof. Ja, reservoirs van geloof, zodat wanneer de wereld een aanslag op ons pleegt, wij stevig in onze schoenen blijven staan. Wanneer de verleidingen van de ons omringende, in verval rakende wereld onze krachten wegzuigen, onze geestelijke vitali-

teit ondermijnen en trachten ons tot het niveau van de wereldlijke wereld neer te halen, hebben wij een voorraad geloof nodig die de jeugd door de tergende tienerjaren en door de problemen van de latere jaren heen kan voeren, geloof om ons door de saaie, de moeilijke en de angstwekkende momenten, door de teleurstellingen, de ontgoochelingen en de jaren van tegenslag, ontbering, verwoering en frustratie heen te helpen. Hoe kunnen wij onze reservoirs vullen?

Als een uitermate opmerkelijke generatie van heiligen der laatste dagen, moet het jullie onderdehand duidelijk zijn dat jullie in een tijd vol verbijstering en moeilijkheden leven; tegelijkertijd is dit echter een tijd vol met geweldige mogelijkheden.

Ik ben zo dankbaar dat jullie, en wij allemaal, het evangelie van Jezus Christus als onze gids hebben, zodat jullie een grondslag van kennis hebben, met behulp waarvan jullie de gebeurtenissen en omstandigheden die jullie nog mee zullen maken, zullen kunnen begrijpen. Uit de Schriften blijkt duidelijk dat wij, in ons tijdperk van deze bedeling, niet de belofte van „vrede in onze tijd” van onze politieke leiders kunnen ontvangen. Als leden van de kerk, echter, ontvangen wij de middelen om persoonlijke vrede te kunnen ervaren, om vrede in onze ziel te hebben - ook wanneer er daarbuiten geen vrede bestaat!

Onderdehand zijn jullie er misschien aan gewend dat degenen onder ons

die al een stuk verder op het pad des levens zijn jullie op 't hart drukken hoe belangrijk het is om op het rechte en smalle pad te blijven. Wij zeggen zo dikwijls keer op keer dezelfde dingen tegen jullie, maar als jullie erover nadenken waarom dat zo is, zullen jullie weldra ontdekken dat de afgronden die aan weerszijden van dat rechte en smalle pad liggen er niet door veranderen of minder gevaarlijk worden; de steilheid van dat pad verandert evenmin.

De leiders van de kerk kunnen jullie, iedere keer dat wij jullie onderwijzen, niet een nieuwe of meer aantrekkelijke route bieden die jullie terug zal voeren tot onze Hemelse Vader. Die route blijft dezelfde. Bijgevolg moet er vaak met betrekking tot dezelfde punten bemoediging worden gegeven en moeten waarschuwingen worden herhaald. Omdat een waarheid wordt herhaald, wordt zij niet minder belangrijk of minder waar.

„De heerlijkheid Gods is intelligentie, of met andere woorden, licht en waarheid” (Leer en Verbonden 93:36), zegt de hedendaagse openbaring, en „zuivere kennis (zal) de ziel . . . grotelijks . . . ontwikkelen” (Leer en Verbonden 121:42). Ook lezen wij, „Het is voor een mens onmogelijk om in onwetendheid zalig te worden” (Leer en Verbonden 131:6). Deze zaken worden in hoge mate verkeerd begrepen. Zonder zich de tijd te geven om achter de werkelijke betekenis te komen, maken vele jongelui voorbarige gevolgtrekkingen en gaan onvoorbe-

reid op pad, waarbij zij zich zonder wegenkaarten in het verkeer storten en uiteindelijk teleurgesteld worden. In wat voor kennis wordt macht gevonden, en welke macht is het gevolg van kennis? Laten wij deze grote waarheid eens analyseren. In de juiste volgorde gesteld, komt eerst de kennis van God en zijn plan, hetgeen de weg

Petrus en Johannes
hadden een kennis van de
essentiële zaken des levens:
dat God leeft en dat de
gekruisigde, verrezen Heer
de Zoon van God is.

tot het eeuwige leven is, en vervolgens de kennis van wereldlijke zaken, hetgeen ook heel belangrijk is. De Schep- per zelf heeft de juiste volgorde aangegeven en omschreven:

„Zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden.” (Matteüs 6:33.)

En bij monde van Joseph Smith zegt Hij: „Dit betekent eeuwige levens - de enige wijze en ware God te kennen, en Jezus Christus' Die Hij heeft gezonden. Ik ben het. Ontvang daarom Mijn wet.” (Leer en Verbonden 132:24.)

Welnu, dit sterfelijke leven is de tijd om ons erop voor te bereiden God te

ontmoeten, hetgeen onze eerste verantwoordelijkheid is. Wij hebben ons lichaam, dat het blijvende tabernakel voor onze geest wordt door de eeuwigheden heen, reeds ontvangen, en nu moeten wij ons lichaam, ons verstand en onze geest oefenen. Van het allergrootste belang is dus dat wij dit leven benutten om onszelf te vervolmaken, om het vlees te onderwerpen, het lichaam aan de geest te onderwerpen, alle zwakheden te overwinnen, onszelf te beheersen, zodat wij leiding aan anderen kunnen geven, en om alle noodzakelijke verordeningen te verrichten. Daarna komt de voorbereiding op het onderwerpen van de aarde en alle elementen.

Wij hebben deze beperkte jaren van ons aardse leven om te leren over God en meester te worden van ons eigen lot, en ten tweede hebben wij dit leven plus de eeuwigheden om te leren over de aarde en alles wat daarop is, alsmede om de wereldlijke kennis te verzamelen die ertoe bij zal dragen dat wij goden worden, hetgeen onze bestemming is.

Petrus en Johannes bezaten weinig wereldlijke kennis en werden zelfs onontwikkeld genoemd. Maar Petrus en Johannes hadden wel een kennis van de essentiële zaken des levens; dat God leeft en dat de gekruisigde, verrezen Heer de Zoon van God is. Zij kenden het pad dat tot het eeuwige leven voert. Dit hadden zij geleerd in de loop van de paar decennia van hun aardse leven. Deze verhoging hield godschap voor hen in en het schep-

pen van werelden met eeuwig nakomelingschap, waarvoor zij waarschijnlijk, en uiteindelijk, een totale kennis van de wetenschappen nodig zullen hebben. Maar het feit dat velen ontgaat is dat Petrus en Johannes slechts enkele tientallen jaren hadden om het geestelijke te leren en te doen, maar inmiddels al ongeveer negentien eeuwen hebben gehad om wereldlijke kennis te vergaren, ofwel de geologie van de aarde, de zoölogie, de fysiologie en de psychologie van de wezens die op aarde wonen. De sterfelijkheid is echter de tijd om eerst over God en het evangelie te leren en de verordeningen te verrichten, en pas daarna zoveel mogelijk over wereldlijke zaken te leren. Het zijn de zogenaamd onontwikkelde Petrus en Johannes die verhoging ontvangen.

Een voortreffelijk fysicus, die ook een vervolmaakt man is, kan een wereld scheppen en bevolken, maar een losbandig, onbekeerd, ongelovig fysicus, zal nooit een schepper kunnen zijn, zelfs niet in de eeuwigheden.

Wereldlijke kennis, hoe belangrijk deze ook kan zijn, kan nooit een ziel redden, noch toegang verschaffen tot het celestiale koninkrijk, noch een wereld scheppen, noch van een man een god maken, maar zij kan uitermate nuttig zijn voor degene die, doordat hij de belangrijkste zaken op de eerste plaats heeft gesteld, de weg tot het eeuwige leven heeft gevonden en nu alle kennis als zijn werktuig en dienstknecht kan aanwenden.

Ik heb eens een zeer krachtig verzoek

gehoord van een zuster van de JMjV. Het lag misschien aan de manier waarop zij het inkleedde, of misschien had het te maken met de stemming waarin ik verkeerde. Zij hield een geestdriftige toespraak over hoe belangrijk het is de Schriften te lezen en tot een deel van onszelf te maken; vervolgens onderbrak zij haar betoog om het gemengde gehoor, zo'n duizend van ons, te vragen: „Hoeveel van jullie hebben de Bijbel helemaal gelezen?”

Ik moet toen een jaar of veertien zijn geweest. Meteen werd ik doortrokken van een gevoel van schuld. Ik had al vele boeken gelezen, stripverhalen en boeken met een luchtige inhoud, maar mijn beschuldigende hart zei: „Jij, Spencer Kimball, jij hebt dat heilige boek nog nooit gelezen. Waarom niet?” Ik keek om mij heen naar de mensen voorin en aan beide kanten van de zaal om te zien of ik de enige was die in gebreke was gebleven wat betreft het lezen van het goddelijk boek. Van de duizend aanwezigen waren er misschien een half dozijn die vol trots hun hand opstaken. Ik zakte wat onderuit op mijn stoel. Ik dacht niet aan de anderen die ook hadden gefaald, maar ging volkomen op in mijn zelfbeschuldiging. In mijn ineen-gedoken toestand veroordeelde ik geen mens, alleen mijn kleine, onbeduidende zelf. Ik wist niet wat de andere mensen deden of dachten. Ik hoorde de verdere toespraak niet meer. Zij had haar doel bereikt. De vergadering werd gesloten. Ik begaf

mij gelijk naar de grote dubbele deuren van de uitgang en rende naar huis, dat op een afstand van slechts één huizenblok van de kerk lag, terwijl ik al knarsetandend alsmaar tegen mezelf zei: „Ik zàl het doen. Ik zàl het doen.” Ik ging door de achterdeur naar binnen, liep meteen naar de keukenplank waar de petroleumlampen altijd stonden, pakte er een die helemaal vol was en waarvan de pit net in orde was gemaakt, en klom de trap op naar mijn zolderkamertje. Daar deed ik mijn Bijbel open en begon te lezen bij Genesis, hoofdstuk 1, vers 1, en las tot ver in de nacht over Kaïn en Abel en Adam en Eva en Henoch en Noach en de zondvloed en helemaal tot aan Abraham.

Het leren van de dingen van God moet, natuurlijk, het zelfs nog moeilijker deel omvatten: een vervolmaakt wezen worden. Je moet niet alleen overspel vermijden, maar jezelf tevens beschermen tegen iedere gedachte of daad die tot zo'n afschuwelijke zonde zou kunnen leiden. Je moet niet alleen vrij zijn van gevoelens van wraak en vergelding, maar bereid zijn „de andere wang toe te keren,” „de tweede mijl te gaan” en „naast het hemd, ook de mantel te laten” (Matteüs 5:39-41). Je moet niet alleen je vrienden, maar zelfs je vijanden en degenen die je onrechtvaardig behandelen liefhebben; je moet voor hen bidden en werkelijk van hen houden. Dat is de weg tot volmaking. Je moet niet alleen boven diefstal staan, maar volkomen eerlijk denken en handelen op de vele

gebieden waar rationalisering oneerlijkheid toestaat: bij het wat mooier maken van rapporten, bij het knoeien met tijd of geld of arbeidsuren, en iedere twijfelachtige praktijk. Je moet niet alleen ophouden met je verering van zaken die van hout en steen en metaal zijn gemaakt, maar tegelijkertijd de levende God op de juiste manier daadwerkelijk gaan aanbidden. Dat is het rechte en nauwe pad. Mag ik jullie iets aanbevelen? Zorg ervoor zelfucht te ontwikkelen, zodat wanneer jullie keer op keer met dezelfde verleiding worden geconfronteerd, jullie niet alsmaar opnieuw moeten beslissen hoe jullie zullen reageren. Sommige beslissingen hoeven maar één keer te worden genomen!

Wat een grote zegen is het niet om bevrijd te zijn van het steeds weer te moeten worstelen met een bepaalde verleiding. Er gaat zoveel tijd in zitten en het is zo riskant.

Op dezelfde wijze, mijn lieve jonge mensen, hoeven jullie maar één keer tot een besluit te komen aangaande de positieve dingen die jullie tot stand willen brengen, zoals op zending gaan en zo leven dat jullie in de tempel kunnen trouwen, waarna alle andere beslissingen die in verband staan met deze doelstellingen geen problemen opleveren. Als jullie dit niet doen, schuilt er gevaar in iedere overweging en kan iedere aarzeling tot een foutief besluit voeren. Er zijn dingen die wij heiligen der laatste dagen doen en andere dingen die wij gewoonweg niet doen. Hoe eerder jullie je voornemen

datgene te doen wat goed is, hoe beter het jullie zal vergaan!

Vanaf mijn vroegste kindsheid had ik woord-van-wijsheidverhalen gehoord over thee en koffie en tabak enzovoorts. Welhaast iedere zondag en Jeugdwerkdag zong ik, samen met de andere jongens, uit volle borst:

Om altijd gezond te zijn nemen zij geen drank of wijn

en tabak en thee en koffie evenmin; ook veel vlees is voor ze slecht en elk probeert oprecht

om getrouw te zijn en altijd blij van zin.

(Uit „In Gods eigen kerk op aard”, B-24, Zing maar mee.)

Wij zongen het keer op keer, totdat het een onwrikbaar deel uitmaakte van mijn woordenschat en liederenthema's, maar nog meer in het bijzonder van mijn levensplan. Bij tijd en wijle vertelde de een of andere achtenswaardige spreker dat hij de verboden zaken, waar wij over zongen, nooit had geproefd, en toen nam ik mijn besluit: nooit zou ik deze verboden middelen, waar de profeten tegen predikten, gebruiken. Dat was een vastberaden en onveranderlijk besluit. Ik zou er niet van afwijken, en deed dat ook niet.

In het jaar 1937 maakten mijn vrouw en ik een reis door Europa. Terwijl wij in Frankrijk waren, woonden wij een banket van de Rotary bij in een van de luxe hotels. De grote banketzaal bevatte honderden mensen. De vele kelners bedienden de gasten en bij ieder bord bevonden zich niet alleen van allerlei tafelzilver, linnen servetten en prachtige schalen, maar ook zeven verschil-

lende wijnglazen. Niemand keek naar mij. De verleiding stootte mij zachtjes aan: Zal ik er van drinken of er tenminste even van proeven? Niemand die het iets kan schelen zal het ooit weten. Het was heel verleidelijk. Zou ik wel of zou ik niet?

Toen schoot mij te binnen: ja, maar ik heb mij als jongen vast voorgenomen dat ik deze verboden zaken nooit aan zou raken. Een derde van een eeuw had ik mij al daaraan gehouden. Ik zou mijn record nu niet op de tocht zetten.

Bedenk, o jeugd met een nobel geboorterecht, dat „goddeloosheid nimmer geluk bracht” (zie Alma 41:10).

Je zult een veel betere echtgenote of een veel betere echtgenoot zijn als je de neiging tot zelfzucht kunt bedwingen.

De onrechtvaardigen kunnen voorwenden gelukkig te zijn en kunnen proberen anderen over te halen tot hun manier van leven omdat, zoals jullie wel weten, ellende van gezelschap houdt, maar je zult nooit een gelukkige zondaar tegenkomen. Zelfs de ontevredenheid van goede mensen is terug te voeren tot de tekortkomingen waarmee zij behept zijn.

Een oppervlakkig waarnemer zal misschien van mening zijn dat een onrechtvaardig mens „het voor elkaar heeft”, en heel even kan dat waar lijken. Ernstige zonde brengt echter een verschrikkelijke leegheid teweeg. Aldus schijnen de goddelozen meer van hetzelfde te doen ten einde zichzelf gerust te stellen en te proberen de leegte te vullen. Wanneer je een leven vol wanhoop ziet, komt er overtreding in voor. Wij kunnen deze mensen beklagen, maar het is verkeerd en naïef om ze te benijden!

Kennis hebben van de patriarchen en profeten uit vroegere tijden en van hun getrouwheid ondanks de drang der omstandigheden en verleiding en vervolging, bekrachtigt de vastberadenheid van de jeugd. Welhaast iedere zwakke en iedere sterke kant van de mens wordt in de Schriften uitgebeeld en de beloningen en straffen zijn vermeld. Iemand die niet kan leren hoe het leven behoort te worden geleefd door deze dingen te lezen, moet toch zeker blind zijn. De Heer heeft gezegd: „Onderzoek de Schriften, want gij meent daarin eeuwig leven te hebben, en deze zijn het, welke van Mij getuigen.” (Johannes 5:39.)

Hij is dezelfde Heer en Meester in wiens leven wij iedere goede kwaliteit vinden, iedere kwaliteit die wij in ons eigen leven behoren te ontwikkelen. Kunnen jullie ergens in alle heilige Schriftuur vinden waar de Heer Jezus Christus ooit te kort schoot tegenover zijn kerk? Kunnen jullie een tekst

vinden die vermeld dat Hij ontrouw was aan zijn mensen, aan zijn naasten, vrienden of metgezellen? Was Hij getrouw? Was Hij loyaal? Is er iets dat goed of waardig is dat Hij niet gaf? Dan is dat hetgeen wij vragen - wat Hij vraagt van een echtgenoot, iedere echtgenoot; van een echtgenote, iedere echtgenote; het meisje, ieder meisje; de jongen, iedere jongen.

Nog wat raad bij het uitstippelen van jullie levenspad: om de bijzondere opdrachten die deze generatie zijn gegeven te kunnen uitvoeren, zullen jullie moeten waken tegen zelfzucht. Een van de neigingen waar de meeste mensen mee behept zijn, en die absoluut moet worden overwonnen, is de neiging tot zelfzucht. Alles wat jullie nu, terwijl jullie jong en dus meer plooibaar zijn, kunnen doen om minder zelfzuchtig en meer onbaatzuchtig te worden, zal een belangrijke en blijvende bijdrage zijn aan de kwaliteit van jullie leven in de jaren, en in de eeuwigheden, die voor jullie liggen. Je zult een veel betere echtgenote of een veel betere echtgenoot, een betere moeder of een betere vader zijn, als je de neiging tot zelfzucht kunt bedwingen. Jullie kinderen, die jullie nog een aantal jaren niet zullen kennen, hebben belang bij jullie overwinning van de zelfzucht.

Zoals bij alle dingen, hebben wij het voorbeeld van de Heiland aan het kruis op Golgota. Hij deed iets waartoe Hij niet gedwongen was, iets waardoor de gave van onsterfelijkheid, die Jezus reeds bezat, anderen

ten goede zou komen. Zijn optreden hield de opperste daad van onbaatzuchtigheid in.

Misschien herinneren jullie je de passage in 3 Nephi over het bezoek van de verreezen Jezus Christus aan dit wereldeel en hoe Hij na het zegenen

Wat een grote zegen is het niet om bevrijd te zijn van het steeds weer te moeten worstelen met een bepaalde verleiding.

van de kinderen twee keer weende en ook zei: „En nu, ziet, Mijn vreugde is volkomen” (3 Nephi 17:20).

Ware vreugde kan slechts voortkomen uit het onszelf geven aan goede zaken, zoals het opbouwen van het koninkrijk, zaken die in zekere zin groter zijn dan wij. Plezier heeft de neiging egocentrisch te zijn. Ware vreugde omvat altijd anderen.

Het is nu de tijd voor het vaststellen van jullie levensdoelen. Het is nu de tijd om jullie normen stevig vast te stellen en jullie er vervolgens je leven lang aan vast te houden.

Ernest Renan gaf ons deze uitspraak: „Alles werkt ten gunste van hen die een bijzondere bestemming hebben; zij worden roemrijk door een soort onoverwinnelijke bezieling en een beheersing van het lot.” (Uit *The Life of Jesus*.)

Ik zie in jullie, mijn jonge vrienden, een opkomende generatie heiligen der laatste dagen die veel vertrouwder met de Schriften zal zijn dan voorgaande heiligen dat waren op dezelfde leeftijd. Jullie kunnen levenslange navorsers van de Schriften zijn. Ik zie in jullie een opkomende generatie jonge heiligen der laatste dagen die meer bereid zal zijn om zendingswerk te verrichten (zowel vóór als na jullie formele full-time zending) dan voorgaande generaties. Collectief gesproken zal jullie generatie nog duidelijker dan jullie voorgangers inzien hoe belangrijk het is het evangelie naar jullie medemensen te brengen.

Jullie generatie zal zich niet schamen voor het evangelie van Jezus Christus en zich evenmin schamen voor De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Ik zie in jullie een generatie van jonge heiligen der laatste dagen wiens hart op een tot nog toe ongekende schaal tot jullie voorvaders zal zijn gewend. Jullie zullen een natuurlijke belangstelling ontwikkelen voor voorouderonderzoek en voor tempelbezoek, dat de belangstelling van jullie ouders en grootouders op dit gebied toen zij die leeftijd hadden, te boven gaat.

Ik zie in jullie een generatie van jonge heiligen der laatste dagen die een doeltreffend gebruik zal maken van de ervaringen in het leiding geven die zij in de kerk hebben opgedaan in de

organisaties van de Jonge Mannen en de Jonge Vrouwen, in de Zondagschool, in de Zustershulpvereniging, in het Jeugdwerk en in de priesterschapsquorums. Bijgevolg zullen zij zeer in trek zijn bij de scherpzinnige mensen van de wereld, die behoefte zullen hebben aan onkreukbare en bekwame jonge mannen en vrouwen om op diverse manieren de maatschappij te dienen. Zulke jonge heiligen der laatste dagen zullen niet alleen hun vaardigheden, hun bekwaamheid en hun onkreukbaarheid meebrengen, maar ook hun overtuigingen.

Ik zie in jullie jonge heiligen der laatste dagen getuigenissen die veel meer ontwikkeld zijn dan bij voorgaande generaties op dezelfde leeftijd.

Bedenk dus, geliefde jonge mensen, dat wanneer de aardse koninkrijken van mensen ineenstorten, het koninkrijk van God stevig en onaangestast blijft staan. Wanneer de aardse invloed van de wereldwijzen door de dood het zwijgen is opgelegd, gaan de heerlijkheid en de vooruitgang van de getrouwen en kloekmoedigen, die aan alle vereisten hebben voldaan, in majesteit en macht verder. Er is geen andere weg.

Het moet jullie duidelijk zijn dat jullie in een tijd vol moeilijkheden leven, maar die ook vol geweldige mogelijkheden is. □

Joseph Smith in Nauvoo laat de profeet zien in een tijd waarin het ledenaantal van de kerk sterk toenam. Nauvoo (Illinois) ontwikkelde zich tot een bloeiende stad van 20.000 inwoners voordat Joseph Smith in juni 1844 in het nabijgelegen Carthage werd vermoord. Dit doek dat door Theodore Gorka, een bekeerling, werd geschilderd, hangt in het kerkkantoor te Salt Lake City (Utah).

JUN 22 1882

E. D. S. CRUPCHER
TRANSLATION SERVICE DEPT.
LIBRARY